

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 22.7.2026 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen ja hakemuksen luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta:

Hakija:	Latitude 66 Cobalt Oy
Alueen nimi:	Juomasuo 1
Lupatunnus:	ML2026:0016
Alueen sijainti ja koko:	Kuusamo, 46,60 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 029 505 2289

Kuulutettu 22.7.2026

Pidetään nähtävänä 28.8.2026 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Latitude 66 Cobalt Oy
Sallantie 36,
93900 Kuusamo

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija: Latitude 66 Cobalt Oy
2656776-9
Suomi

Yhteystiedot: Sallantie 36,
93900 Kuusamo

Lisätietoja antaa:

Minna Lymi
minna@lat66.com
050 590 5542

sekä

Otso Markkanen
otso@lat66.com
040 709 5393

Alueen nimi: Juomasuo 1
Alueen sijainti: Kuusamo

Hakemus on tullut vireille 1.4.2026. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2026:0016 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 1.4.2026. Alueella on aikaisemmin ollut voimassa luvanhakijan kaivospiiri KaivNro 3965.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Latitude 66 Cobalt Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Juomasuo 1" lupatunnuksella ML2026:0016.

Perustelut: Malminetsintälupa voidaan erityisestä syystä myöntää 46 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun kaivosalueeseen 185 §:ssä säädetyllä tavalla rinnastettavan kaivospiirin alueelle, jos kaivosoikeus on rauennut tai peruutettu ja malminetsintäluvan hakija oli rauenneen tai peruutetun kaivosoikeuden haltija.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa tai poikkeuslupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Latitude 66 Cobalt Oy on 1.4.2026 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen. Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1–2 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, ja olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen.

Lupamääräyksessä 1 kohdan 3 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin (tutkimuskaivannot ja tutkimusojat) voidaan ryhtyä vasta, kun on varmistettu, ettei lupapäätöksestä ole valitettu tai lupapäätös on saanut lainvoiman.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1–2) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2026:0016 päätöksen lupamääräyksessä 7.2 määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Vakuus asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden suorittamista sekä 103 §:ssa tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista varten, sekä 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Toimet on suoritettava tässä malminetsintälupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 46,60 ha
Alueen nimi: Juomasuo 1
Sijainti: Kuusamo

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä, tai 7 §:n 2 momentissa mainituin rajoituksin tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokaisenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa alue sijoittuu alueelle, jossa sijaitsee luvanhakijan Juomasuon kaivospiiri (KaivNro 3965).

Latitude 66 Cobalt Oy on hakenut kaivosoikeuden raukeamisen lykkäämistä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on 28.4.2022 antamallaan päätöksellä myöntänyt kaivosoikeuden raukeamisen lykkäystä viideksi vuodeksi. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on kuitenkin 15.11.2024 antamallaan päätöksellä kumonnut Tukesin päätöksen Juomasuon ja Pohjasvaaran kaivospiirien osalta ja hylännyt Latitude 66 Cobalt Oyn hakemuksen.

Korkein hallinto-oikeus ei ole myöntänyt valituslupaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen (15.11.2024, dnro 2104/2024), joka koski Tukesin päätöstä (28.4.2022, KaivNro 3965, Lupatunnus KL2019:0005).

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen jäätyä voimaan Juomasuon kaivospiirin kaivosoikeus on rauennut. Kaivospiiri on kuitenkin edelleen voimassa, ja kaivosoikeuden raukeaminen on käynnistänyt kaivoslain 15 luvun mukaiset kaivospiirin lakkauttamista koskevat toimenpiteet. Tukes on kuuluttanut kaivospiirin lakkauttamista koskevan asian 8.6.2026 ja suorittanut kaivoslain 146 §:n mukaisen lopputarkastuksen 23.6.2026.

Kaivospiirin voimassaolo ei estä malminetsintäluvan myöntämistä, koska lupa voidaan kaivoslain nojalla erityisestä syystä myöntää kaivospiiriin rinnastettavalle alueelle, jos kaivosoikeus on rauennut ja malminetsintäluvan hakija on ollut rauenneen kaivosoikeuden haltija. Alueelle on nyt haettu malminetsintälupaa kaivoslain 46 §:n 3 momentin nojalla.

Juomasuo-niminen kaivospiiri on määrätty alunperin 17.5.1993 ja kaivoskirja on myönnetty 5.11.1993. Kaivospiiriä on laajennettu päätöksellä 2.11.1994 ja on saanut lainvoiman 3.8.1995. Tämän toimituksen kaivoskirja on annettu 17.11.1995. Ensimmäisen kaivoskirjan mukaiseen kaivostyöpäivämäärään on haettu jatkoaikaa vuonna 2004 ja uudelleen vuonna 2008. Toisen kaivoskirjan mukaiseen kaivostyöpäivämäärään on haettu jatkoaikaa vuonna 2005 ja uudelleen vuonna 2010.

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita eikä luokiteltuja pohjavesialueita.

Lupa-alue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa mineraalitalous (ekv-1) alueen sisällä ja Kuusamon kaupungin strategisessa yleiskaavassa maa- ja metsätalous valtaisella alueella.

Otaksuma mineraaleista

Hakija on tehnyt alueella malminetsintää vuodesta 2018 alkaen ja sillä on hallussaan aluetta aiemmin tutkineiden yhtiöiden geologinen tieto. Juomasuon, Hangaslammen ja Pohjasvaaran

esiintymiä on tutkittu geologisesti yli 30 vuoden ajan. Luvanhakija on myös julkaissut päivitetyn JORC-standardin mukaisen varantoarvion alueen malmiosta. Alueella tapahtuva kaivostoiminnan kehittämiseen liittyvää malminetsintä tulee kohdistumaan varantoarviossa mainittujen kulta- ja koboltivarantojen hyödyntämiseen. Hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: Kultaa (Au), kobolttia (Co).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehty aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvastavuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla. Kunkin kalenterivuoden tutkimuksista ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä asianosaiselle paliskunta paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 ja 3 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita tai jos kairaussoijaa nousee maanpinnalle normaalista poikkeavasti merkittäviä määriä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Alakitkan paliskunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomioiden asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- Lupa- ja valvontavirastolle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Oulun museo- ja tiedekeskus).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2026:0016 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintäilupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

7.1 Määräys vakuuden asettamisesta malminetsintäluvalle

Tässä malminetsintäluvassa **ML2026:0016** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofy-sikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomainen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

7.2 Määräys vakuuden asettamisesta täytäntöönpanomääräykselle muutoksenhausta huolimatta

Tämän malminetsintäluvassa yhteydessä on haettu luvalla täytäntöönpanomääräystä muutoksenhausta huolimatta. Kaivosviranomainen hyväksyy hakemuksen. Kaivoslain 169 §:n 2 momentin nojalla täytäntöönpanon edellytyksenä on, että luvanhaltija asettaa ennen tämän määräyksen mukaisten toimenpiteiden aloittamista **1500 euron suuruisen vakuuden** niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, joita tämän päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Kaivoslain 169 §:n 2 momentin mukainen vakuus on itsenäinen täytäntöönpanovakuus, mikä asetetaan erikseen muutoksenhaun aikaisen täytäntöönpanon edellytyksenä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110, 111 ja 169 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofy-sikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Kaivosviranomainen on ottanut täytäntöönpanomääräys vakuuden määrää arvioidessaan huomioon, että

tämän täytäntöönpanomääräyksen nojalla sallittavat toimenpiteet ovat laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan varsinaisen malminetsintäluvan mukaisia toimenpiteitä rajoitetumpia. Täytäntöönpanomääräys ei oikeuta tutkimusojien, tutkimuskaivantojen tai muiden vastaavien maaperään merkittävästi vaikuttavien tutkimustoimien tekemiseen. Tämän vuoksi mahdollisten edunmenetysten ja kustannusten määrä on pienempi kuin varsinaisen malminetsintäluvan mukaisessa toiminnassa.

Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakkoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

8.1 Kairausvedenotto, kairaus apuaineet ja hydraulioöljy vuotojen ehkäiseminen

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta päätöksessä sallittuihin välttämättömiin laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Tässä luvassa sallitaan kairausapuaineiden käyttö, mikäli niitä tarvitaan tutkimustoiminnalle tarpeellisen kallioperänäytteen saamiseksi. Mikäli kairauksessa käytetään apuaineita, on käytettävä sellaisia apuaineita, joiden käytöstä ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa säädetyn pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta (527/2014, 17§). Kaikki kairauksessa mahdollisesti käytettävät apuaineet tai niiden keskeiset ainesosat tulee olla rekisteröitynä Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) rekisteriin (REACH), ja ne on hyväksytty käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettäväksi EU:n alueella. Mitkään näiden kemikaalien ainesosista eivät saa olla myrkyllisiä tai biokertyviä. Määräys ei koske aineryhmiä, joilla on vapautus tai poikkeus REACH-asetuksen velvoitteista.

Malminetsintäluvan haltijan on varmistettava, että mahdolliset ennalta odottamattomat vuodot tutkimustoiminnanaikaisessa koneellisessa näytteenotossa hallitaan käyttämällä koneeseen integroituja ja riittäväksi mitoitettuja valumakaukaloita. Luvanhaltijan tulee kyetä myös tarvittaessa torjumaan öljyvuoto viipymättä imeytysaineilla.

8.2 Kairauspaikan jälkitoimenpiteet

Kairauksen päätyttyä on tulpattava kairareivät aina teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on

katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintälupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

Perustelut: (621/2011) 7 §, 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

9.1. Yleiset määräykset

Malminetsintäluvan haltijan tulee rajoittaa malminetsintätoiminta sekä muu malminetsintäalueen käyttö ainoastaan tutkimustyön suorittamisen kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei niistä aiheudu sellaista yleisen tai yksityisen edun loukkausta, joka olisi kohtuullisin toimin vältettävissä.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät lähtökohtaisesti aiheuta laaja-alaisia ympäristövaikutuksia, malminetsintäluvan haltijan on kuitenkin oltava riittävällä tavalla selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin voidaan kohtuudella edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on yksilöity lupamääräyksessä 1. Niiden ei katsota vaikeuttavan oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista eikä aiheuttavan olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle tai merkittävää maisemallista haittaa. Menetelmät eivät myöskään aiheuta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai muita merkittäviä vahingollisia ympäristövaikutuksia, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä ja määrättyinä ajankohtina.

Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää Tukesille hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma, josta ilmenevät suunnitellut toimenpiteet sekä niiden tarkat sijaintitiedot. Luvanhaltijan on lisäksi tarvittaessa päivitettävä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, erityisesti tilanteissa, joissa tutkimusluonteinen kallioperäkairaus muuttuu luonteeltaan merkittävästi tähän päätökseen liitetystä tutkimussuunnitelmasta.

Tutkimussuunnitelma on toimitettava tiedoksi myös toimivaltaiselle Lupa- ja valvontaviranomaiselle sekä Oulun museo- ja tiedekeskus. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei kaivoslain mukaan ole yleistä velvollisuutta suorittaa kasvillisuus- tai luontokartoituksia, kun varovaisuusperiaate otetaan huomioon, eikä tällaisia kartoituksia edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja

niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämismahdollisuudella varmistetaan, että suunniteltuihin toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa puuttua valvonnallisin keinoin. Velvollisuus mahdollistaa lisäksi sen, että Tukes voi kaivoslain valvonta-tehtävänsä toteuttamiseksi arvioida suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia ja antaa tarvittaessa tarkempia lisämääräyksiä niiden suorittamisesta. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua kaivoslain vastaisia vahingollisia vaikutuksia (621/2011) 11 §, 12 § ja 69 §)

9.2 Lupa-aluekohtaiset määräykset

Pintavedet

Luvansaajan tulee huolehtia tutkimustoiminnassaan siitä, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Myöskään purouomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Huomion arvoiset kasvilajit

Lupa-alueella esiintyy rauhoitetun ja erityisesti suojeltavan kalkkihuurresammalen esiintymiä. Tutkimustoiminta on toteutettava siten, ettei näiden esiintymien vahingoittumista tai vaarantumista aiheudu. Esiintymien ympärille tulee jättää noin 30 metrin suojavyöhyke.

Lisäksi alueella esiintyy myös silmälläpidettävän suopunakämmekän esiintymiä. Vaikka lajien silmälläpito perustuu vapaaehtoisuuteen eikä laji täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, niiden esiintymien oleellista vahingoittamista ei saa tutkimustoiminnassa aiheuttaa.

Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi-palvelusta (<https://laji.fi/>).

Kaavamääräykset

Lupa-alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa lupa-alue on maa- ja metsätalousaluetta. Lisäksi lupa-alueella on voimassa Kuusamon kaupungin strateginen yleiskaava, missä lupa-alue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Malminetsintäluvan mukainen tutkimustoiminta on suoritettava lupa-alueella kaavamääräyksiä noudattaen

Poronhoito

Alue kuuluu Alakitkan paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Kaivoslain (621/2011) 11 §, 12 §, 15 §, 69 § sekä valtioneuvoston asetus (1123/2025) 2 § ja 3 §.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankohdasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **100 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Juomasuo-niminen kaivospiiri on määrätty alun perin 17.5.1993 ja kaivoskirja on myönnetty 5.11.1993. Kaivospiiriä on laajennettu päätöksellä 2.11.1994 ja on saanut lainvoiman 3.8.1995. Tämän toimituksen kaivoskirja on annettu 17.11.1995. Ensimmäisen kaivoskirjan mukaiseen kaivostyöpäivämäärään on haettu jatkoaikaa vuonna 2004 ja uudelleen vuonna 2008. Toisen kaivoskirjan mukaiseen kaivostyöpäivämäärään on haettu jatkoaikaa vuonna 2005 ja uudelleen vuonna 2010

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta. Malminetsintäkorvaus on 100 euroa hehtaarilta vuodessa, jos alueelle on myönnetty malminetsintälupa kaivoslain 46 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tilanteessa ja lupa kohdistuu alueeseen, jolla on aiemmin ollut kaivospiiri ja jonka kaivosoikeuden raukeamista on lykätty.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Latitude 66 Cobalt Oy	1.4.2026
Täytäntöönpanohakemus: Latitude 66 Cobalt Oy	1.4.2026
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	17.4.2026
Kuulutus täytäntöönpanohakemuksesta: Tukes	17.4.2026
Lausuntopyynnöt: Tukes	17.4.2026
Selityspyyntö: Tukes	23.6.2026
Selitys: Latitude 66 Cobalt Oy	26.6.2026
Päätös: Tukes	22.7.2026

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta 17.4.2026 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kuusamon kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä alun perin 25.6.2026 saakka ja kuulutusaikaa on jatkettu myöhemmin 29.6.2026 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse sekä lehti-ilmoituksella (Koillissanomat).

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 29.6.2026. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta ja täytäntöönpanohakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuusamon kaupungille** 17.4.2026. Kuusamon kaupunki on antanut lausunnon 11.6.2026 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lupa- ja valvontavirastolle** 17.4.2026. Lupa- ja valvontavirasto on antanut lausunnon 19.5.2026 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oulun museo- ja tiedekeskukselle** 17.4.2026. Oulun museo- ja tiedekeskus on antanut arkeologian osalta 21.5.2026. ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta 13.5.2026 (liite 5).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Alakitkan paliskunnalle** 17.4.2026. Alakitkan paliskunta ei antanut lausuntoa.

Muut selvitykset lupaharkintaa varten

Kaivoslaki velvoittaa kaivosviranomaista pyytämään lausunnon lupahakemuksen käsittelyä varten mm. Lupa- ja valvontavirastolta. Mikäli pyydyissä lausunnoissa, saaduissa muistutuksissa tai mielipiteissä tuodaan esiin seikkoja, jotka voisivat muodostaa kaivoslain 46 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisen esteen, tulee kaivosviranomaisen ratkaista, voidaanko lupa kuitenkin kaivoslaissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen koko. Lupakohtaisien (9.2) määräysten tarkoituksena on varmistaa, että lausunnoissa, muistutuksissa tai mielipiteissä esiin nostetut seikat huomioidaan niin, ettei kaivoslain vastaista toimintaa tai vaikutusta synny.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista sekä käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa. Malminetsintälupahakemuksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta erityisesti niiden luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtien arvioimiseksi, joilla on merkitystä lupaharkinnassa.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 117 §:ssä säädetään tietojärjestelmästä, joka koostuu Suomen luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevista tiedoista. Ympäristöministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo toimivat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjinä niiden tietojen osalta, jotka ne järjestelmään tallentavat. Ympäristöministeriö vastaa tietojärjestelmän sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä yhteistyössä sen ylläpitäjien kanssa. Luonnonsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu edellä mainittujen ylläpitäjien tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asianhallintajärjestelmiin. Viranomaisportaali tarjoaa viranomaisille suoran pääsyn kaikkeen tarkkaan lajitietoon, mukaan lukien sellaiset tiedot, jotka avoimessa Laji.fi-palvelussa on luonnonsuojelullisista syistä karkeistettu tai piilotettu. Viranomaisportaalissa käsitellään sensitiivisiä tietoja, kuten uhanalaisten eläin- ja kasvilajien esiintymiä sekä arvokkaiden luonnonalueiden suojeluun liittyviä tietoja, minkä vuoksi näitä tietoja ei voida kirjata päätökseen. Kaivosviranomainen on lisäksi tarkistanut lupa-aluetta koskevat tiedot Laji.fi-viranomaisportaalista ja hyödyntänyt saatavilla olevaa tietoa lupaharkinnassa arvioidessaan malminetsintälupahakemuksessa esitettyjen toimenpiteiden vaikutuksia

merkityksellisiin luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtiin.

Tukes on ennen päätöksen antamista selvittänyt alueen luonnonolosuhteita muun muassa ilmakuvien, olemassa olevan tietoaaineiston ja hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella. Tutkimusalue on metsätalousmaata, jossa on harjoitettu tehokasta metsänhoitoa ja hakkuita. Selvitysten perusteella Tukes on katsonut, että suunnitelluista tutkimustoimenpiteistä, ottaen huomioon toiminnan laadun ja laajuuden, ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle, vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa eikä muutakaan merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta. Luvanhakija on kuvannut toimenpiteidensä vaikutuksia hakemuksessa sekä siihen liitetyssä kaivannaisjätehuoltosuunnitelmassa.

Tämän malminetsintäluvan perusteella ei ole tarkoitus toteuttaa koelouhintaa eikä muita toimenpiteitä, jotka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan vastaisivat koelouhintaa. Toimintaa ei myöskään ole suunniteltu harjoitettavaksi asemakaava-alueella.

Alueella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimenpiteiden ei katsota aiheuttavan merkittävää häiriötä Suomen pesimälinnustolle, joka on pääosin luonnonsuojelulla rauhoitettua. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja uhanalaisuustilanne on tarkasteltavissa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), osoitteessa <https://punainenkirja.laji.fi>. Julkaisussa esitetään myös lajien uhanalaisuuteen johtaneet syyt sekä tulevaisuuden uhkatekijät. Tässä malminetsintäluvassa sallittuja menetelmiä ei mainita uhanalaisuuden aiheuttajina eikä tulevaisuuden uhkatekijöinä.

Kallioperäkairaus, vedet ja kairausapuaaineet

Tukesilla on ollut lupaharkinnan tukena useita kymmeniä erilaisia ympäristöselvityksiä ja luontotutkimuksia. Pelkästään malminetsinnässä käytettävään kairausveteen liittyviä tutkimuksia on tehty yli 10 kappaletta vuosina 2011–2024. Kaikkia tutkimuksia yhdistää se, että niiden johtopäätöksissä on päädytty samankaltaisiin tuloksiin, eli siihen että kallioperäkairaus ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia vesien laatuun. Malminetsinnän ympäristövaikutuksia on tämän lisäksi selvitetty useissa Natura vaikutustenarvioinneissa, jotka ovat käsittäneet laajan joukon maastossa tehtyjä kartoituksia ja kasvi- ja vesivaikutusseurantoja. Vuosien 2011–2024 aikana luontoselvityksiin on käytetty useita kymmeniä miljoonia euroja. Edellä mainittujen tutkimusten ja selvitysten lisäksi Tukes valvoo itse maastossa vuosittain yksittäisiä tutkimuskohteita riskiperusteisesti noin 25–30 kohdetta vuodessa. Kairakoneen käytössä ollaan siirtymässä hydraulikan sijasta mm. käyttämään sähkömoottoreita, eikä kairaustyössä tarvita muutoinkaan öljyä, vaan jäähdytys tehdään puhtaalla vedellä. Tällöin vaikutukset maankamaraan ja vesiin on minimaaliset. Kairakone tekee työnsä paikallaan, jolloin mahdolliset bioöljyvuodot on helppo havaita heti ja korjata tilanne.

Tutkimustoiminnasta syntyvät äänet

Kallioperäkairauksesta syntyvä ääni jää tasoltaan sellaiseksi, ettei sillä ole merkittäviä haitallisia tai häiriötä aiheuttavia vaikutuksia lupa-alueen ulkopuolella. Äänen syntyminen liittyy tavanomaiseen tutkimusvälineistön ja siihen liittyvien toimintojen käyttöön, minkä vuoksi äänen voimakkuus, kesto ja luonne pysyvät rajattuina ja ennakoitavissa. Ääni on tasaista, toistuvaa ja suhteellisen tasaisena jatkuvaa. Kallioperäkairaus on luvanvoimassaoloaikaan verrattuna lyhytkestoinen, ja tutkimuskohteella aiheutuu ääntä vain rajatun määräjän.

Tukes käyttää kairakoneen melua arvioidessaan mittaustuloksiin perustuvaa tietoa. Tuoreimman mittaustutkimuksen mukaan, kairakoneen ääni on n. 100 m päässä 40–45 desibelin mittaluokkaa. Vertaukseksi esimerkiksi puiden lehtien havina on n. 45 desibelin mittaluokkaa ja sateen ropina ikkunaa vasten on n. 50 desibeliä. 200 metrin päässä kairakoneen ääntä ei enää erota luonnon taustamelusta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin useita mielipiteitä.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuoja lakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR). Hakemukseen jätetyt muistutukset ja mielipiteet liitetään hakijalle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen.

Hakijan selitys

Hakijalta on pyydetty selitystä 23.6.2026 Kuusamon kaupungin, Lupa- ja valvontaviraston, Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausuntojen sekä saatujen muistutusten ja mielipiteiden johdosta. Hakija antoi selityksen 26.6.2026 (Liite 7).

Hakijan selityksessä ei ole tuotu esiin sellaisia seikkoja, joita ei olisi jo mainittu alkuperäisessä hakemuksessa.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Lähtökohtaisesti kaikissa mielipiteissä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Nyt käsiteltävässä luvassa on kyse kaivoslain (621/2011) nojalla myönnettävästä malminetsintäluvasta. Malminetsintäluvan myöntämistä harkittaessa ei ratkaista kysymystä kaivoslupaa edellyttävän varsinaisen kaivostoiminnan harjoittamisen edellytyksistä, eikä lupaharkinnassa merkitystä ole lähtökohtaisesti sillä, voidaanko alueelle myöhemmin myöntää mainitussa laissa tarkoitettu kaivoslupa. Malminetsintälupa antaa etuoikeuden kaivoslupaan, mutta kaivosluvan myöntämisen edellytykset ja esteet harkitaan erikseen.

Kaavoituksesta

Lupa-alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava ja Kuusamon kaupungin strateginen yleiskaava, jossa lupa-alue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella.

Kuusamon kaupunki vastustaa malminetsintälupien myöntämistä ja perustelee kielteistä kantaansa ensisijaisesti alueen kaavatilanteella. Lausunnossa viitataan maakuntakaavan koskeviin merkintöihin, strategisen yleiskaavan aluevarauksiin sekä Juuman alueen suunnitteluun. On kuitenkin todettava, että hakemusalueella ei ole voimassa sellaista yksityiskohtaista kaavaa tai kaavamääräystä, joka estäisi malminetsintää, eikä alueelle ole vahvistettu oikeusvaikutteista kaavaa, jossa malminetsintä olisi todettu alueen maankäytön kanssa yhteensopimattomaksi. Alue on voimassa olevissa kaavoissa kokonaan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella.

Malminetsinnällä on vain vähäisiä ajallisesti ja paikallisesti rajattuja vaikutuksia alueen käyttöön. Tutkimustoimenpiteet voidaan tarpeen mukaan ajoittaa eri ajankohtiin.

Malminetsintäluva ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen eikä se rajoita kiinteistön omistajan oikeutta käyttää aluettaan tai määrätä siitä. Itä-Suomen hallinto-oikeus on 27.3.2020 antanut päätöksen (20/0057/3), joka koski Tukesin myöntämää malminetsintä lupaa ML2017:0104. Hallinto-oikeuden päätös on lainvoimainen. Hallinto-oikeus viittaa päätöksessään kaivoslain esitöihin (HE 273/2009 vp), joiden mukaan malminetsintäluvan mukainen toiminta ei useimmissa tapauksissa ole sellainen, että sen voitaisiin katsoa vaikeuttavan oikeusvaikutteisen kaavan toteutumista, eikä niin tapahdu tässäkin päätöksessä. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan merkitystä on ainoastaan alueella voimassa olevilla oikeusvaikutteisilla kaavoilla, ei vasta valmisteilla olevilla kaavoilla.

Kaivosviranomainen toteaa maankäytön ja kaavoituksen osalta yhtyvän luvanhakijan selityksessä (liite 7) esitettyyn näkemykseen, ettei kaavoitus muodosta estettä malminetsintäluvan myöntämiselle. Hakemusalueella ei ole voimassa sellaista yksityiskohtaista kaavaa tai kaavamääräystä, joka muodostaisi esteen malminetsintäluvan myöntämiselle. Kaupungin lausunnossa esitetyt näkökohdat perustuvat pääosin maankäytön kehittämistavoitteisiin ja mahdollisiin tuleviin suunnitteluratkaisuihin, eikä lausunnossa ole osoitettu sellaisia voimassa oleviin kaavoihin tai hakemuksen mukaiseen toimintaan liittyviä konkreettisia seikkoja, joiden perusteella luvan myöntämiselle olisi kaivoslaissa säädetty este.

Kaivosmineraaleista

Kaivosmineraaleista Luvanhakija on ilmoittanut etsivänsä lupa-alueelta kobolttia, kultaa ja kuparia. Kaivoslain (621/2011) 34§:n 2 momentin 4 a) kohdassa ei edellytetä, että malminetsintäluvan hakija esittäisi selvitystä sellaisista kaivoskivennäisistä, joihin tutkimustyö ei kohdistuisi. Asiasta on Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 9.4.2018 (diaarinumero 3173/1/16 Vuosikirja).

Pinta- ja pohjavesiasiat

Lupa-alueelle ei sijoitu pohjavesialueita. Pitkäaikaisesta seurannasta saatujen tutkimustulosten mukaan malminetsinnällä ei ole merkittäviä vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Malminetsinnän vaikutuksia mm. pohjaveteen on seurattu jo kymmeniä vuosia alueilla, joilla on poikkeuksellisia luontoarvoja, esim. raporteissa, jotka liittyvät Viiankiaapa- ja Mustiaapa-Kaattasjärvi -Natura-arviointeihin. Tutkimustulosten mukaan veden laadussa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiempaan verrattuna.

Tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Lupa- ja valvontavirasto katsoo lausunnossaan, että malminetsintää voidaan alueella tehdä hakemuksessa esitetyillä menetelmillä, kunhan ympäristökohteet huomioidaan koneellisten töiden suunnittelussa, ajoituksessa ja toteutuksessa. Mahdollisen pohjaveden pinnalle tihkumisen estämiseksi luvanhaltija on määrätty tulppaamaan kairatut kallioperäkairausreiät kuten tämän luvan kohdassa 8. on kirjattu.

Kaivannaisjäteasiat

Kaivoslain 13 §:n vaatimukseen (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, sekä esittämässään kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä muussa kuin kallioperäkairauksen yhteydessä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin.

Luvanhakija on esittänyt lupahakemuksen yhteydessä toimitetussa malminetsinnän ympäristövaikutuksia käsittelevissä liitteissä omaehtoisia, tutkimustoimenpiteitä lieventäviä ja ympäristöä huomioivia toimenpiteitä, joissa mm. tutkimuskairauksissa kertyvä kairaussoija kerätään talteen (kairaussoijan talteenotto) ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Lisäksi kaivosviranomainen toteaa, että lupahakemuksen yhteydessä toimitettu

kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on kaivoslain ja sen asetuksen mukainen. Jätehuoltosuunnitelmassa on esitetty kaivoslain (621/2011) 13§ ja kaivannaisasetuksen (1123/2025) vaaditut asiat. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman riittävyyden arvioiminen on kaivosviranomaisen tehtävä.

Täytäntöönpano määräyksestä

Kaivosviranomaisen katsoo hakijan toimittaman selityksen ja malminetsintä lupahakemuksen perusteella, että hakemus luvan täytäntöönpanomääräyksestä luvan muutoksenhausta huolimatta täyttää myöntämisen edellytykset.

Natura-arvion tekeminen

Luonnonsuojelulain (9/2023) 35 § mukaisesti, jos hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin.

Kaivosviranomaisen on harkinnut Natura-arvioinnin tarpeellisuutta. Kaivosviranomaisen toteaa, että asiassa saadun yhtiön selvityksen perusteella, hakemuksen kohteena oleva malminetsintätoiminta on luonteeltaan ajallisesti rajattua, paikallista ja vaikutuksiltaan vähäistä. Toiminta sijoittuu pääosin talouskäytössä olevalle alueelle ja etäisyys (yli 2 kilometriä) Natura-alueeseen sekä maaston ominaisuudet rajoittavat mahdollisten vaikutusten leviämistä. Ottaen huomioon toiminnan luonne, käytettävät työmenetelmät sekä esitetty selvitys vaikutuksista, kaivosviranomaisen yhtyy yhtiön näkemykseen siitä, ettei toiminnasta aiheudu merkittävää heikentymistä Natura-alueiden suojeluperusteena oleville luontoarvoille.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomaisen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7.1 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintä lupia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn velvoitteen kautta.

Siltä osin kuin mielipiteissä on vedottu täytäntöönpanon vaikutuksiin, kaivosviranomaisen toteaa, että lupapäätöksen lupamääräyksessä 7.2 on määrätty erillinen vakuus muutoksenhausta huolimatta tapahtuvan täytäntöönpanon varalle. Täytäntöönpanon mahdolliset vaikutukset ja niihin liittyvä vakuustarve on siten jo otettu huomioon lupapäätöksessä.

Hakemuksesta

Malminetsintä lupahakemus on tarkastettu sen saavuttua 1.4.2026, ja todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 169 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (1123/2025) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot. Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintä lupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus

täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Muut korvausasiat

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä (103 §, 1 mom).

Saamelaisasiat

Kaivosviranomainen toteaa, että hakemusalue sijaitsee Kuusamossa eikä se kuulu saamelaisten kotiseutualueeseen. Kaivoslain saamelaisten oikeuksien turvaamista koskevat erityissäännökset liittyvät saamelaisten kotiseutualueella tapahtuvan toiminnan arviointiin.

YVA-asiat

Kaivosviranomainen toteaa, että mielipiteissä viitattu ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) koskee mahdollista tulevaa kaivoshanketta, ei nyt käsiteltävänä olevaa malminetsintälupahakemusta. Kyseessä ovat toisistaan erilliset prosessit, joissa arvioinnin kohteena ovat eri toiminnot ja niiden vaikutukset. Nyt ratkaistavana olevassa asiassa arvioidaan yksinomaan hakemuksen mukaisen malminetsinnän luvanmyöntämisedellytyksiä kaivoslain perusteella.

Kaivospiiri

Kaivosviranomainen toteaa, että nyt ratkaistavana oleva asia koskee uusia malminetsintälupahakemuksia. Hakemuksen ratkaisemisen kannalta merkityksellistä on, täyttääkö hakemus voimassa olevan kaivoslain mukaiset luvanmyöntämisedellytykset. Muistutuksessa viitatu aiempaa kaivospiiriä koskevat menettelyt ja niitä koskevat erilliset viranomaisasiat eivät sellaisenaan muodosta kaivoslaissa säädettyä estettä malminetsintäluvan myöntämiselle.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995), patoturvallisuuslakia (494/2009), hallintolakia (434/2003), laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003), saamelaiskäräjä lakia (974/1995), saamen kielilakia (1086/2003), kielilakia (423/2003), lakia ulkomaalaisten yritystojen seurannasta (172/2012), lakia eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019), lakia valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla (469/2019), lakia kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi (468/2019). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintäluva raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintäluva raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1123/2025) 38 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 38 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Latitude 66 Cobalt Oylle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kuusamon kaupungille,
- Lupa- ja valvontavirastolle,
- Oulun museo- ja tiedekeskukselle tiedoksi,
- Alakitkan paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Koillissanomat-sanomalehdessä päätöspäivänä.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **4295 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 029 505 2289

Asian on esitellyt ylitarkastaja Matti Ohtamaa ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa

sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2026:0016 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kuusamo kaupungin lausunto
Liite 5	Lupa- ja valvontaviraston lausunto
Liite 6	Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausunto
Liite 7	Latitude 66 Cobalt Oy:n selitys

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitetusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) Lupa- ja valvontavirasto ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite)

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

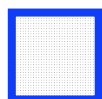
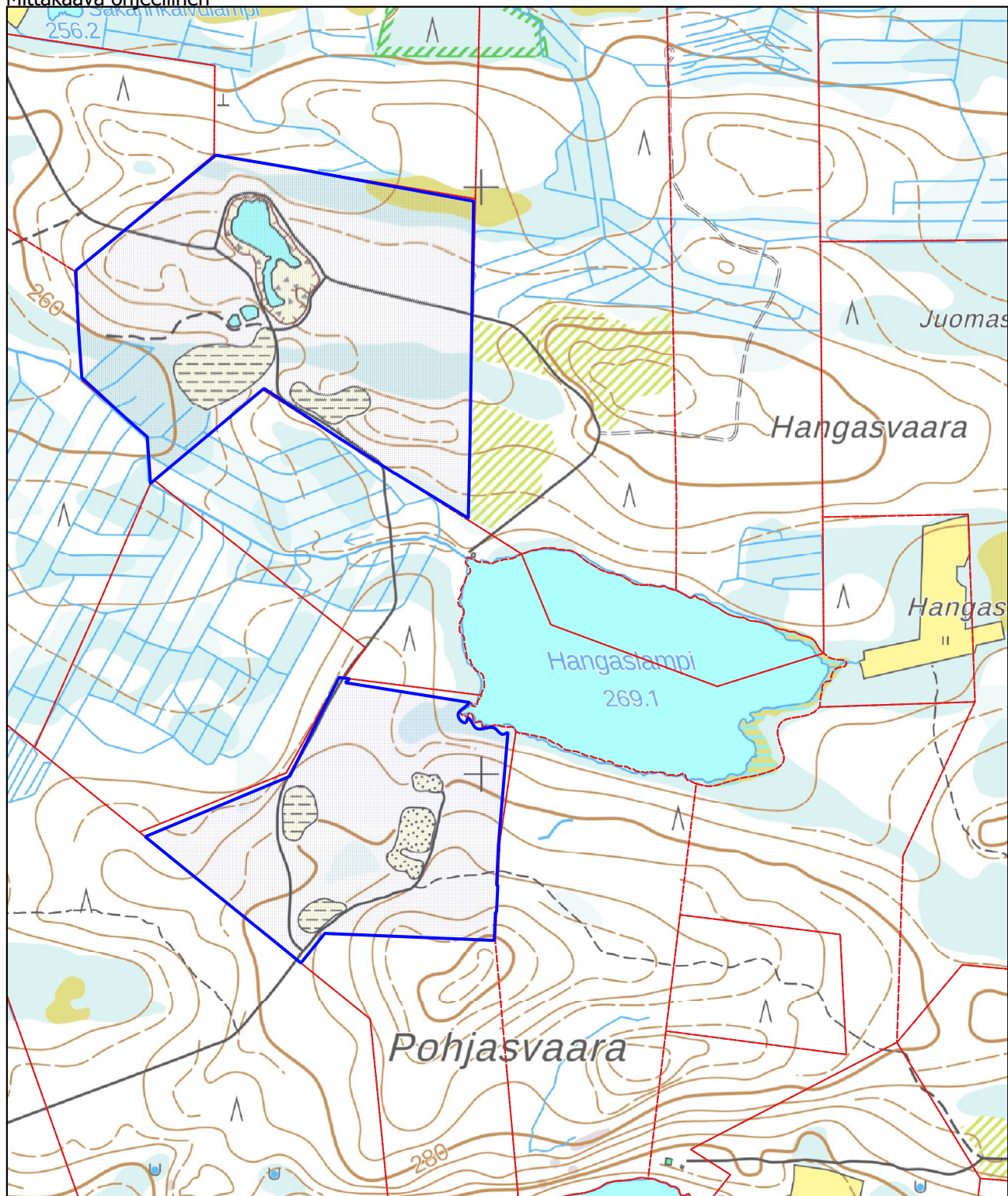
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

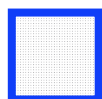
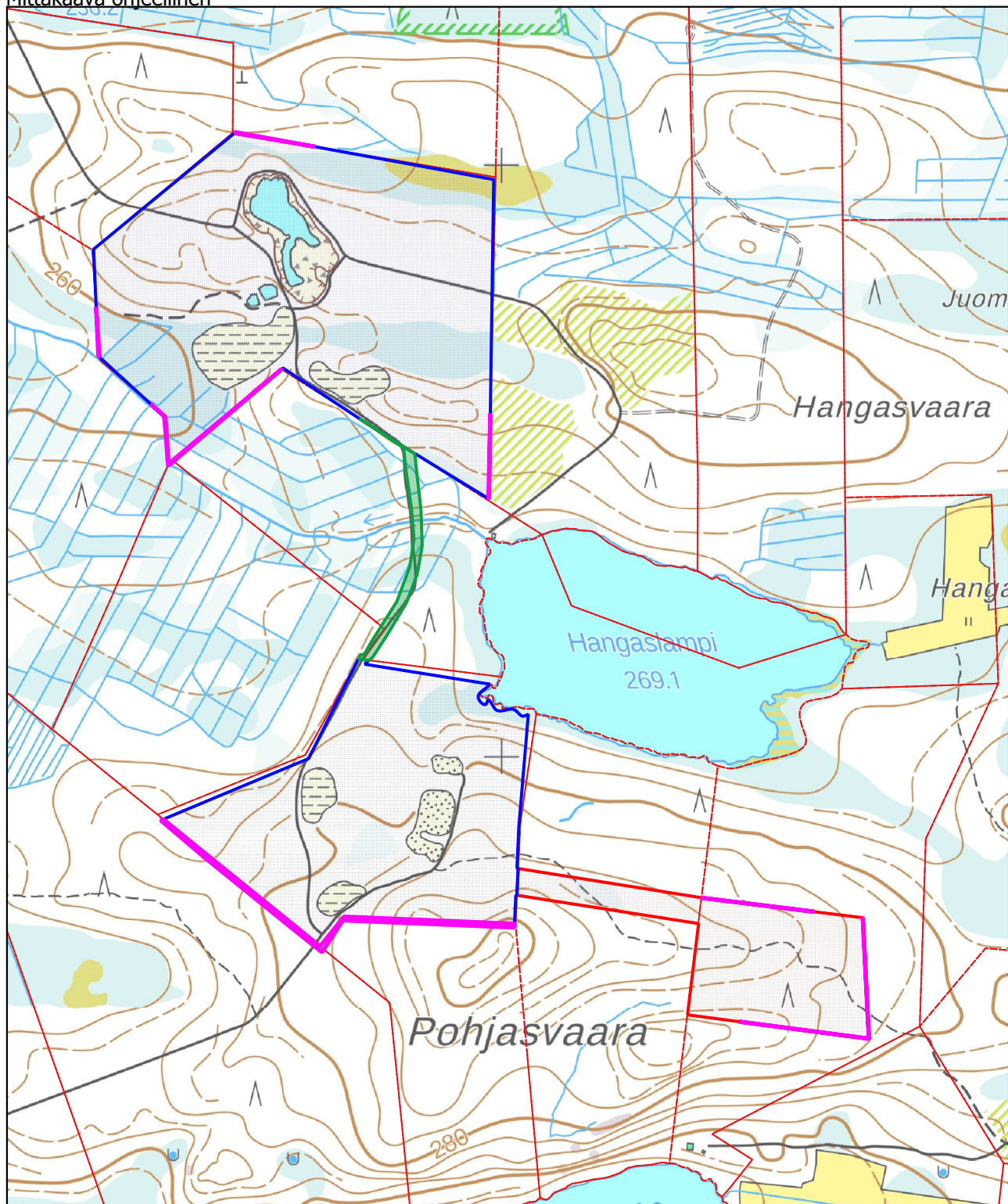
Kartta malminetsintäluvhakemusalueesta
Mittakaava ohjeellinen



ML2026:0016, Juomasuo 1

Mittakaava 1:10 000
Laitude 66 cobalt Oy

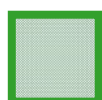
Kartta malminetsintälupahakemusalueesta
Mittakaava ohjeellinen



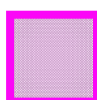
ML2026:0016, Juomasuo 1



ML2026:0017, Juomasuo 2



ML2026:0018, Juomasuo 3



ML2026:0019, Juomasuo 4

Mittakaava 1:10 000
Laitude 66 cobalt Oy

Lupatunnus
ML2026:0016
Liite 2

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
305-422-156-0	46,60

Pinta-ala yhteensä: **46,60 ha**

Lupatunnus
ML2026:0016
Liite 3

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

§ 90

Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle Juomasuon 1-4 malminetsintälupahakemuksista sekä niiden täytäntöönpanemisesta muutoksenhausta huolimatta

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus antaa lausunnon Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) pyynnöstä Juomasuo 1-4 malminetsintälupahakemuksista sekä niiden täytäntöönpanemisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta lausuntonaan, että Kuusamon kaupunki vastustaa malminetsintälupien myöntämistä haetuille malminetsintäalueille Juomasuo 1 (ML2026:0016), Juomasuo 2 (ML2026:0017), Juomasuo 3 (ML2026:0018) ja Juomasuo 4 (ML2026:0019) sekä täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta esittelytekstissä kerrotuilla perusteilla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esittelyteksti

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevista Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvista malminetsintälupahakemuksista Juomasuo 1 (ML2026:0016), Juomasuo 2 (ML2026:0017), Juomasuo 3 (ML2026:0018), Juomasuo 4 (ML2026:0019) ja hakemuksista luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Hakijana on Latitude 66 Cobalt Oy. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista. Lausunto tulee toimittaa Tukesille 25.5.2026 mennessä. Lausunnon antamiselle pyydettiin ja saatiin lisäaika 15.6.2026 saakka.

Malminetsintälupahakemukset sijoittuvat Rukan pohjoispuolelle ja Käylän kaakkoispuolelle, Hangaslammen ja Pohjaslammen ympäristöön. Juomasuo 1-4 malminetsintäalueiden yhteispinta-ala on n. 54,97 ha.

Malminetsintälupahakemuksissa on suunnitelmat neljälle vuodelle ja kaivostoiminnan kehittämiseen liittyvät malminetsinnät tulevat kohdistumaan kulta- ja kobolttivarantojen hyödyntämiseen. Hakijan

Otteen allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Väisänen Anniina Kuusamon kaupunki, Hallintosihteeri 11.6.2026



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

kannattavuusselvityksen mukaan alueen kulta-koboltti -esiintymät ovat taloudellisesti hyödynnettävissä tuottaen arvion mukaan vähintään 7,2 vuoden toiminnan aikana vuosittain 465 tonnia kobolttia ja 65,000 unssia kultaa.

Malminetsintätoimenpiteinä ja -menetelminä ovat: timanttikairaus, pohjamoreeninäytteenotto, RC-poraus, tutkimusojat, kallioperä- ja lohkekartoitus, maaperänäytteenotto, maapintageofysiikan metodit ja lentofysiikan metodit.

Malminetsintälupahakemusalueiden läheisyydessä on useita Natura-alueita sekä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeiksi luokiteltuja alueita. Lähimmät Natura-alueet sijaitsevat hakemusalueista:

Juomasuo 1

Sakarikaivolamminsuu (ERA270320) 220 m pohjoiseen.
Harjasuo - Laurinkorpi Natura 2000-alue (FI1101622) 3 km itään.
Kokkojärvi - Kuivajärvi Natura 2000-alue (FI1101639) 4 km kaakkoon.
Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY.
Kitkajoen-Arvungin yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) 3 km itään.

Juomasuo 2

Sakarikaivolamminsuu (ERA270320) 1,4 km pohjoiseen.
Harjasuo - Laurinkorpi Natura 2000-alue (FI1101622) 2,2 km koilliseen.
Kokkojärvi - Kuivajärvi Natura 2000-alue (FI1101639) 3,4 km kaakkoon.
Kitkajoen-Arvungin yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) 2,2 km itään.

Juomasuo 3

Sakarikaivolamminsuu (ERA270320) 650 m pohjoiseen.
Harjasuo - Laurinkorpi Natura 2000-alue (FI1101622) 2,8 km koilliseen.
Kokkojärvi - Kuivajärvi Natura 2000-alue (FI1101639) 4,4 km kaakkoon.
Kitkajoen-Arvungin yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) 2,8 km itään.

Juomasuo 4

Sakarikaivolamminsuu (ERA270320) 240 m pohjoiseen.



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

Harjasuo - Laurinkorpi Natura 2000-alue (FI1101622) 2,6 km koilliseen.
Kokkojärvi - Kuivajärvi Natura 2000-alue (FI1101639) 3,4 km kaakkoon.
Kitkajoen-Arvungin yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA262975) ja
Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) 2,2 km itään.

Läheisten Natura 2000-alueiden suojeluperustelajeille kohdistuvia vaikutuksia ei ole selvitetty. Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY. Selvitysvelvollisuus koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Pohjois-Pohjanmaan Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa Juomasuo 1-4 malminetsintälupahakemuksien alueet sijoittuvat kokonaan ekologisen verkoston ydinalueelle. Vaikutuksia ekologiseen verkostoon ei ole hakemuksissa esitetty (eläimistö, luontoarvot ja linnusto).

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 35 §:n mukainen arviointi- tai lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000-verkostoon.

Pohjois-pohjanmaan maakuntakaavan yhdistelmäkartassa Juomasuo 1-4 malminetsintälupahakemukset sijoittuvat mineraalivarantoalueen (ekv-1) sisälle. Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joissa on todettu malmi- ja mineraalivarantoja. Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamistarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa. Mikäli alueen mineraalivarantojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarantojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueen erityispiirteet.

Malminetsintäalue sijoittuu kokonaan matkailun vetovoima-alueelle / matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueelle (mv-1). Kyseisellä merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistyksen



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen ja matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön. Lisämerkinnällä - 1 osoitetun Ruka-Oulanka-Kitka-alueen kehittäminen perustuu Kuusamon matkailukaupungin palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja ulkoiluun liittyviin virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin. Aluetta kehitetään maaseudun elinkeinoina tukeutuvana asumisen ja vapaa-ajan vyöhykkeenä.

Kuusamon strategisessa yleiskaavassa aluetta kiertää paikallisesti arvokas maisema-alue (ma-3), jonka rajausta tulee tarkentaa tarkempiasteisessa suunnittelussa. Alueen käytössä ja suunnittelussa tulee huomioida maiseman arvot. Käylän kyläkeskus (AT) ensisijaisine uudisasutuksen sijoittumisvyöhykkeineen sijaitsee vain muutaman kilometrin päässä. Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, ylimaakunnallinen kelkkareitti ja tärkeä melonta- ja vesiretkeilyreitti sijaitsevat hakemusten lähiympäristössä.

Juuman rantayleiskaava on käynnistetty kaupunginhallituksessa 25.11.2024 § 208 ja kaava on vireillä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 19.3.-17.4.2025. Yleiskaava tulee ohjaamaan loma- ja matkailurakentamista sekä pysyvää asutusta laajasti Käylän ja Juuman välisillä vesistöillä ja kyläkeskuksissa. Hakemusten lähialueet ovat suosittua loma- ja matkailualueita joille on jo rakennettu runsaasti loma- ja pysyvää asumista sekä ympäristössä toimii useita luontoon tukeutuvia matkailualan yrityksiä.

Reitistöjen ja virkistysalueiden verkostot (ml. ekologinen verkosto) tutkitaan yleiskaavassa ja voivat ulottua laajalle alueelle myös kaavoitettavan alueen ulkopuolelle. Läheiseen Käylän kyläkeskukseen laaditaan erillinen kaavakartta, joka ohjaa pääasiassa pysyvän asutuksen sijoittumista. Huomioitavaa on, että kaavoitettavan alueen valmisteluaineiston rajaus voi myös muuttua yleiskaavatyön edetessä. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että jo malminetsintä vaikeuttaa Juuman rantayleiskaavan laatimista.

Kuusamon kaupungin alueella on n. 150 ranta-asemakaavaa.



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

Lähimmät Säkkilän- (n. 1,95 km), Kiehtäjän- (n. 740 m) ja Kitkanmutkan (n. 3 km) ranta-asemakaavat on laadittu matkailu- ja lomarakentamiseen.

Matkailun ydinalueella kuvattu etsintätoiminta heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja (ml. matkailu).

Kuusamon kaupungin mielestä muutoksenhaun täytäntöönpano ei toteudu, koska malminetsintälupia Juomasuo 1-4 ei tule myöntää.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 19 §
Liitteet	Lausuntopyyntö: Juomasuo 1, ML2026:0016 Latitude Lausuntopyyntö: Juomasuo 2, ML2026:0017 Latitude Lausuntopyyntö: Juomasuo 3, ML2026:0018 Latitude Lausuntopyyntö: Juomasuo 4, ML2026:0019 Latitude Sijainti yleiskartalla Hakemusalueet yleiskartalla, Juomasuo 1, 2, 3, 4 Kuusamon strateginen yleiskaava, karttaote
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jouko Manninen, p. 044 505 4639
Lisätietoja	Valmistelija: kaavoittaja Pekka Räisänen, p. 040 756 7881
Tiedoksi	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta



KMO/486/10.05.00.00/2026
Julkinen

Tiedoksianto asianosaisille

Tiedoksianto sähköisesti 11.6.2026

Vastaanottaja: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ja Lupa- ja valvontavirasto (LVV)

Muille tiedoksi

Valmistelija

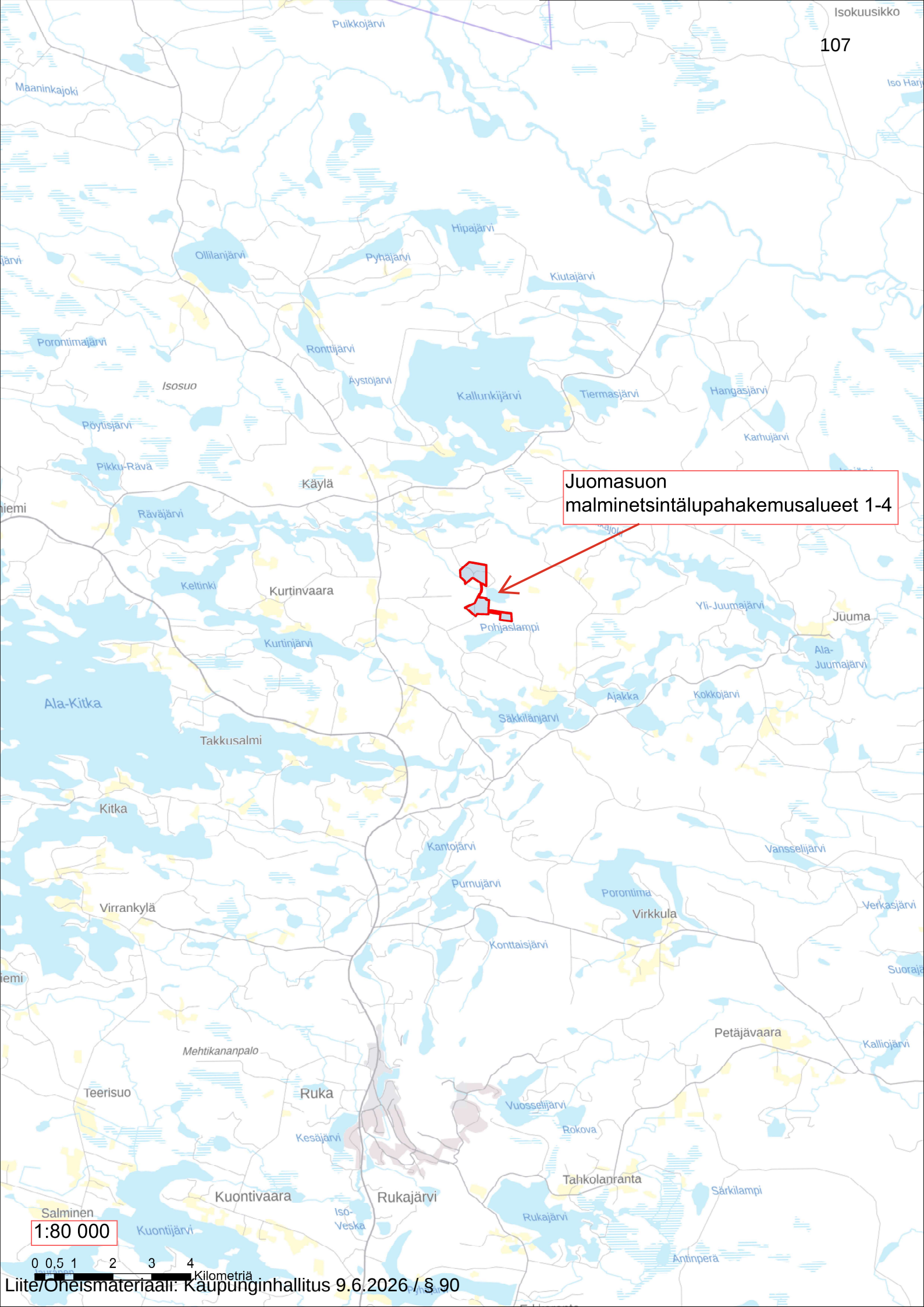
Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Kuusamon kaupungin verkkosivuilla 9.6.2026.

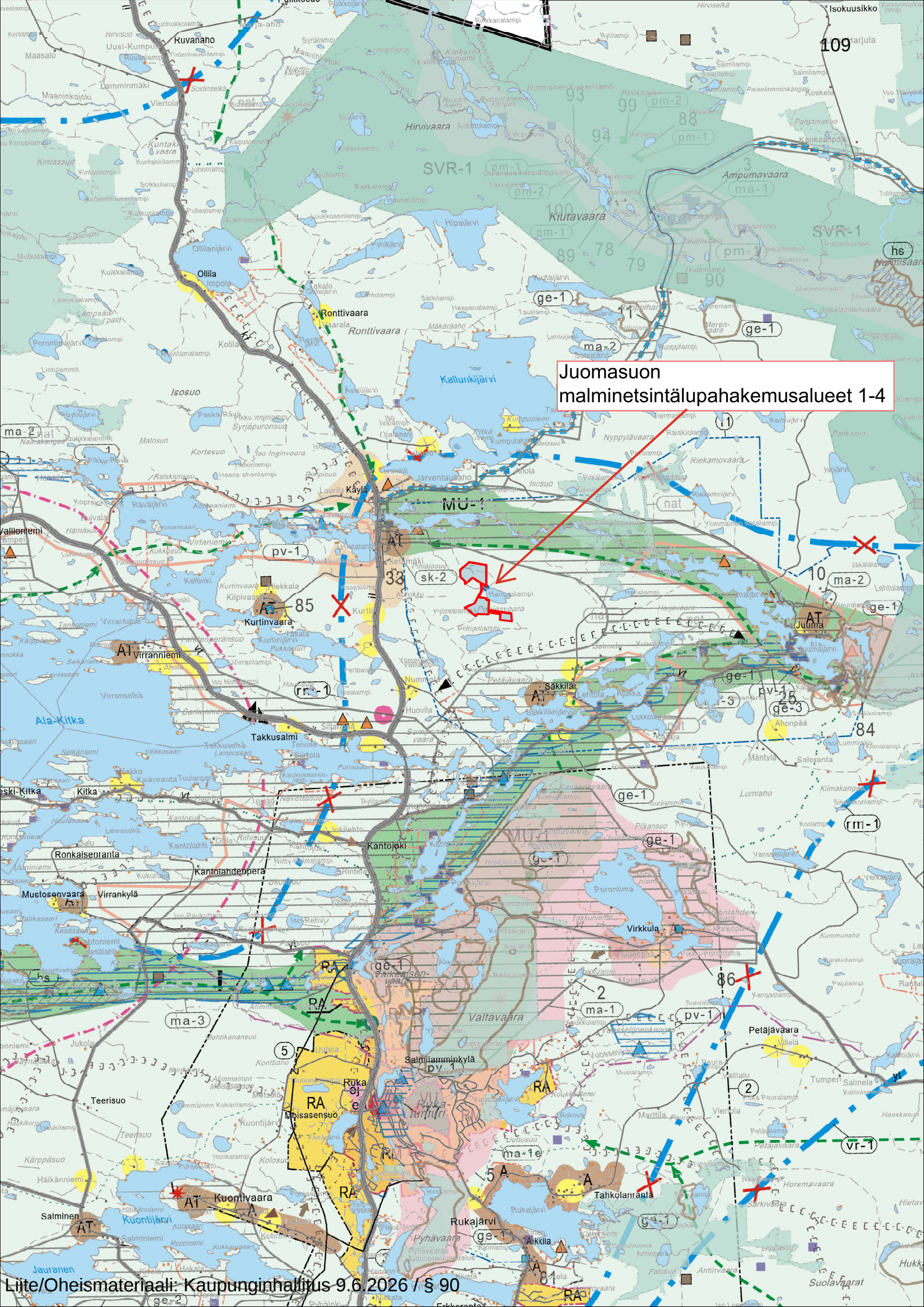
Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.



Salminen
1:80 000



Juomasuon malminetsintäluopahakemusalueet 1-4

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 17.4.2026

Lausunto malminetsintälupahakemuksista, Latitude 66 Cobalt Oy, malminetsintä, Kuusamo. ML2026:0016, ML2026:0017, ML2026:0018 ja ML2026:0019 Juomasuo 1–4.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa yllä mainituista malminetsintälupahakemuksista.

Lausuntoa on pyydetty 25.5.2026 mennessä.

Hakemusalueiden pinta-alat ovat seuraavat: Juomasuo 1 46,6 ha, Juomasuo 2 7,4, Juomasuo 3 0,61 ha ja Juomasuo 4 0,52 ha. Yhteispinta-ala 55,13 ha. Alueet sijoittuvat kokonaisuudessaan Kuusamon kaupungin alueelle.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto asiassa

Tämä lausunto on annettu lausuntopyynnössä, sen liitteenä olevissa malminetsintälupahakemuksissa esitettyjen tietojen sekä käytössä olevien paikkatietojen ja muiden aineistojen pohjalta. Arviot suojaetäisyyksistä, luontotyypeistä ja lajihavainnoista perustuvat Lupa- ja valvontaviraston paikkatietoaineistoihin ja Suomen Lajitietokeskuksen tietoihin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei luvan myöntämiselle ole estettä, mikäli lupapäätöksessä otetaan huomioon Lupa- ja valvontaviraston lausunnossaan esittämät seikat.

Lupa- ja valvontavirasto antaa hakemuksista yhteisen lausunnon, koska alueet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Alueen Juomasuo 4 osalta kyseessä on lähinnä kaivorekisterin tekninen korjaus. Juomasuo 3 yhdistää kapeana kaistana alueet Juomasuo 1 ja 2. Alueet sijoittuvat hakijan (Latitude 66 Cobalt Oy:n) voimassa olevan malminetsintälupa-alueen Hangaslampi 1 ML2019:0050 sisälle.

1 Tutkimussuunnitelma

Hakemuksessa on esitetty seuraavat toimenpiteet kaikkien hakemusalueiden osalta identtisesti:

Vuosi 1. Esiintymän jatkeiden timanttikaivaus. Metallurgisten rikastuskokeiden jatkaminen, mahdollisten tutkimuskaivantojen kaivaminen tai mahdollisesti aiemmin olemassa olevien tutkimuskaivantojen laajentaminen. Esiintymän geologisen mallin tarkempi määrittely.

Geofysikaaliset maanpinta- ja kairareikämittaukset. Tarkemman kannattavuusselvityksen (feasibility study) valmistelu.

Ympäristöselvitysten aloittaminen kaivostoiminnan ympäristövaikutusten arviointia (YVA) varten.

Vuosi 2. Esiintymän jatkeiden timanttikairaus ja resurssikairaus. Metallurgisten rikastuskokeiden jatkaminen. Geofysikaaliset maanpinta- ja kairareikämittaukset. Esiintymän geologisen mallin tarkempi määrittely. Tarkemman kannattavuusselvityksen (feasibility study) julkaisu. Ympäristöselvitysten jatkaminen.

Vuosi 3. Mahdollinen kallioperäkairaus ja kairareikiin kohdistuvat geofysikaaliset mittaukset. Jatkoluvituksen valmistelu. Esiintymän geologisen mallin tarkempi määrittely. Resurssiarvion päivittäminen. Ympäristöselvitysten jatkaminen.

Vuosi 4. Mahdollinen kallioperäkairaus sekä geofysikaaliset mittaukset, kuvitukseen liittyvien seuraavien hakemusten valmistelu ja jättäminen viranomaisille. Ympäristöselvitysten jatkaminen.

Latitude 66 Cobaltin tekemät koneelliset malminetsintätutkimukset tehdään pääosin ottamalla maaperä- ja kallioperänäytteitä tärykairoilla tai timanttikairaamalla. Lisäksi soveltuviissa kohteissa voidaan tehdä RC-porausta tulosten täydentämiseksi. Joissakin tapauksissa yhtiö voi kaivaa tutkimusojia kallioperän kartoittamiseksi.

2 Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

ML2026:0016

Haetulla malminetsintäalueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Hakemusalueen pohjoispuolella sijaitsee Sakarinkaivulamminsuu (ERA270320), joka sijoittuu lähimmillään noin 215 m päähän hakemusalueesta.

Lähimmät Natura-alueet ovat Harjasuo-Laurinkorpi (SAC, FI1101622) noin 2,7 km hakemusalueesta itään ja Kokkojärvi-Kuivajärvi (SPA, FI1101639) noin 4 km hakemusalueesta kaakkoon.

Kitkajoen-Arvungin suojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) sijaitsevat noin 2,7 km päässä hakemusalueesta itään.

ML2026:0017

Haetulla malminetsintäalueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Hakemusalueesta pohjoiseen sijaitsee Sakarinkaivulamminsuu (ERA270320), joka sijoittuu lähimmillään noin 1,4 km päähän hakemusalueesta.

Lähimmät Natura-alueet ovat Harjasuo-Laurinkorpi (SAC, FI1101622) noin 2,2 km hakemusalueesta koilliseen ja Kokkojärvi-Kuivajärvi (SPA, FI1101639) noin 3,4 km hakemusalueesta kaakkoon.

Kitkajoen-Arvungin suojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) sijaitsevat noin 2,3 km päässä hakemusalueesta koilliseen.

ML2026:0018

Haetulla malminetsintäalueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Hakemusalueesta pohjoiseen sijaitsee Sakarinkaivulamminsuu (ERA270320), joka sijoittuu lähimmillään noin 665 m päähän hakemusalueesta.

Lähimmät Natura-alueet ovat Harjasuo-Laurinkorpi (SAC, FI1101622) noin 2,8 km hakemusalueesta itään ja Kokkojärvi-Kuivajärvi (SPA, FI1101639) noin 4,4 km hakemusalueesta kaakkoon.

Kitkajoen-Arvungin suojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) sijaitsevat noin 2,9 km päässä hakemusalueesta itään.

ML2026:0019

Haetulla malminetsintäalueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Hakemusalueesta pohjoiseen sijaitsee Sakarinkaivulamminsuu (ERA270320), joka sijoittuu lähimmillään noin 1,5 km päähän hakemusalueesta.

Lähimmät Natura-alueet ovat Harjasuo-Laurinkorpi (SAC, FI1101622) noin 2,2 km hakemusalueesta koilliseen ja Kokkojärvi-Kuivajärvi (SPA, FI1101639) noin 3,4 km hakemusalueesta kaakkoon.

Kitkajoen-Arvungin suojelualue (YSA262975) ja Veli Sundbäckin luonnonsuojelualue (YSA204514) sijaitsevat noin 2,3 km päässä hakemusalueesta koilliseen.

3 Muut huomioitavat alueet ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei malminetsintä vaaranna alueen ja ympäristön kulttuuri- ja maisemallisia arvoja.

4 Suojellut ja uhanalaiset luontotyypit

ML2026:0016, ML2026:0017, ML2026:0018 ja ML2026:0019

Hakemusalueelta ei ole tiedossa olevia, varmistettuja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppisiä tai 64 §:n suojeltujen luontotyyppien päätöksellä rajattuja luontotyyppikohteita.

Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisten tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien hävittäminen ja heikentäminen on kielletty riippumatta siitä, onko esiintymä Lupa- ja valvontaviraston tiedossa tai merkitty Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään paikkatietoaineistoon.

Tiedossa olevat, tarkistettut ja tiedossa olevien paljastumatietojen perusteella arvioidut mahdolliset serpentiiniluontotyyppikohteet löytyvät Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämästä avoimesta paikkatietoaineistosta. Ladattava aineisto löytyy nimellä ”Serpentiinikalliot ja kivikot”. Aineistoa voi tarkastella myös Paikkatietoikkunassa. Aineistossa on esitetty lisäksi tarkastettuja kohteita, jotka eivät ole osoittautuneet tiukasti suojelluiksi serpentiiniluontotyyppikohteiksi. Vuoden 2025 kartoitusten tulokset on päivitetty aineistoihin 31.3.2026. Aineisto ei ole poissulkeva, eli tämän aineiston kohteiden lisäksi tiukasti suojeltuja serpentiiniluontotyyppisiä voi esiintyä myös muualla.

5 Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit

ML2026:0016

Ajantasaiset lajihavainnot on tarkistettava malminetsintäalueelta tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitieto löytyy Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-palvelusta, jonne ympäristöhallinnon LajiGIS-tiedot päivittyvät viikoittain. Palvelu kokoaa aineistoa myös museoista ja muista tietokannoista. Suurin osa tiedoista on avointa, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu tai salattu. Käyttörajoitetut tiedot saa käyttöön kirjautumalla Laji.fi:hin ja tekemällä aluekohtaisen aineistopyynnön.

Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella.

Hakemusalueelta eikä sen vaikutusalueelta ole tiedossa lintudirektiivin (2009/147/EY) 1 artiklan tarkoittamien, luonnonsuojelulain 73 §:n nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja, eikä niitä saa tahallisesti häiritä tai tappaa. Häirinnän välttäminen on erityisen tärkeää pesimäaikana (LSL 70 §). Pesimärauhan turvaaminen on keskeistä kaikessa maastossa tehtävässä toiminnassa, mikä on otettava huomioon erityisesti koneellisessa malminetsinnässä.

Hakemusalueelta tunnetaan ainakin uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettäväksi luokitellun suopunakämmekän esiintymäpaikka. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit on otettava malminetsinnässä huomioon siten, ettei niiden säilymistä vaaranneta. Harvinaiset ja uhanalaiset lajit voivat

muodostaa kaivoslain 11 §:n 4 kohdan mukaisen harvinaisen tai arvokkaan luonnonesiintymän, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että alueen luontoarvoja ei ole kattavasti selvitetty. Mikäli alueella esiintyy lailla suojeltuja luontoarvoja, tulee ne huomioida lain edellyttämällä tavalla.

ML2026:0017, ML2026:0018 ja ML2026:0019

Ajantasaiset lajihavainnot on tarkistettava malminetsintäalueelta tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitieto löytyy Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-palvelusta, jonne ympäristöhallinnon LajiGIS-tiedot päivittyvät viikoittain. Palvelu kokoaa aineistoa myös museoista ja muista tietokannoista. Suurin osa tiedoista on avointa, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu tai salattu. Käyttörajoitetut tiedot saa käyttöön kirjautumalla Laji.fi:hin ja tekemällä aluekohtaisen aineistopyynnön.

Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella.

Hakemusalueelta eikä sen vaikutusalueelta ole tiedossa lintudirektiivin (2009/147/EY) 1 artiklan tarkoittamien, luonnonsuojelulain 73 §:n nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja, eikä niitä saa tahallisesti häiritä tai tappaa. Häirinnän estäminen on erityisen tärkeää lintujen lisääntymisaikana ja tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla (LSL 70 §).

Melua aiheuttava koneellinen malminetsintä voi aiheuttaa pesiville linnuille merkittävää häiriötä. Häiriön seurauksena pesintä voi epäonnistua, mikä voi heikentää lintukantojen tilaa ja rikkoa luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksiä. Tämän vuoksi pesimärauhan turvaaminen on keskeistä kaikessa maastossa tehtävässä toiminnassa.

Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että alueen luontoarvoja ei ole kattavasti selvitetty. Mikäli alueella esiintyy lailla suojeltuja luontoarvoja, tulee ne huomioida lain edellyttämällä tavalla.

6 Pohjavesialueet

Hakemusalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että pohjavedellä tarkoitetaan maa- ja kallioperässä olevaa vettä ja toimija on vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta. Pilaamiskielto on siis voimassa myös pohjavesialueen ulkopuolella (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, Pohjaveden pilaamiskielto 17 §). Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

7 Lähteet ja vesistöt

Hakemusalueille ei sijoitu vesilain (VL, 587/2011) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisia vesistöjä, kuten puroja sekä vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia suojeltuja vesiluontotyyppisiä, kuten maastotietokantaan merkittyjä lähteitä. Juomasuo 1 alue rajoittuu pieneltä osin Hangaslampeen.

Vesistöihin on maahan kajoavassa toiminnassa jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei maa-aineksia tai kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin esim. tulvan mukana ja vesistön tila sen seurauksena heikkene. Ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse oja myöten kulkeutumaan vesistöihin. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Vesistöjen ylitys tulee toteuttaa siten, ettei ylityksestä aiheudu eroosioriskiä ja kiintoaineksen kulkeutumista vesistöön. Suosituksena on, että mikäli ylitys tapahtuu muulloin kuin jääpeitteisenä aikana, purojen ylityksissä käytettäisiin tilapäistä siltaa tai vaihtoehtoisesti uoman ja sen ranta-alueiden verhoilua esimerkiksi hakkuutähteillä tai tarpeeksi karkealla kivimateriaalilla eroosion ehkäisemiseksi. Töiden päättymisen jälkeen on varmistettava, että vesistöuoma ja ranta-alueet jäävät samaan tilaan kuin ne olivat ennen töiden suorittamista.

8 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakijan arvion mukaan kaivannaisjätteeksi luokiteltua hienojakoista kallioperäaineista syntyy timanttikairauksessa, RC-porauksessa tai tutkimusojien tekemisessä. Kallioperäkairauksessa syntyy kairaussoijaa/hienoainesta, joka koostuu maakairauksen aikaisen maaperän noustessa pinnalle sekä kallioperästä kairareian timanttiterän jauhaessa kiveä. Pinnalle nousevan hienoaineksen määrä vaihtelee voimakkaasti riippuen kallioperän rikkonaisuudesta, mutta jää yleensä muutamaan kuutiioon, kun kyseessä on tavallinen 100–200 metriä pitkä kairareikä. Latitude 66 Cobaltin etsimissä malmityypeissä mineralisoitunutta kiveä on yleensä pieni osa kairauksen kokonaismäärästä ja suurin osa on tavallista sivukiveä, jossa ei ole ollenkaan tai hyvin vähän sulfideja. Tyypillisestä kairauksesta muodostuu 0,5–2 kuutiota kairaussoijaa jokaista 100 kairametriä kohden.

Yhtiö käyttää timanttikairauksessa kairaussoijan talteenottoa. Yhtiön edellyttämät toimenpiteet (suojaus, soijan käsittely, kuljetus, muut toimenpiteet, mahdolliset vahinko- tai vaaratilanteet) käydään huolellisesti läpi urakoitsijan/urakoitsijoiden kanssa ennen tutkimusten aloittamista. Kairaussoija kerätään talteen (urakoitsija, urakoitsijan laitteisto) ja kuljetetaan pois tutkimusalueelta työalueen parkkipaikalle tuodulle, vuotosuojatulle lavalle. Kairausten päätyttyä lava kuljetetaan yhtiön aidatulle parkkialueelle tai vastaavaan turvalliseen ja suojattuun paikkaan.

Kairausohjelman päätyttyä lavalla olevasta kairaussoijasta otetaan näytteet, jotka analysoidaan sertifioidussa laboratoriossa jätehuollon määrittelemillä kaatopaikkakelpoisuustesteillä, esimerkiksi VNA331/2013. Lisäksi kairaussoija mitataan Säteilyturvakeskuksen (STUK) määräysten mukaisesti.

Laboratorioanalyysien tulokset toimitetaan kaupungin/kunnan ympäristöviranomaisille ja jätehuoltotoimijalle. Tämän jälkeen hakija toimittaa kairauksessa syntyneen hienoaineksen saamiensa ohjeiden mukaisesti asianmukaiseen jätehuoltoon.

Kairaussoijan kuljettamisessa jätehuoltoon käytetään jätehuoltorekisterissä olevia kuljetusyrityksiä.

Yhtiö seuraa kairausprojekteissa syntyvää kairaussoijan määrää (ennakkoarvio/toteuma) ja dokumentoi luvut.

Jätehuoltosuunnitelman mukaan Latitude 66 Cobalt ei käytä tutkimuksissa lisäaineita, ellei lisäaineiden käyttö ole perusteltua. Mikäli lisäaineita joudutaan käyttämään, niitä käytetään mahdollisimman vähän. Yhtiö edellyttää, että urakoitsijat käyttävät lisäaineita, jotka ovat ympäristölle vaarattomia tai joiden ympäristövaikutukset ovat rajoitettuja tai jotka ovat biohajoavia.

Yhtiön sallimat kairauksen lisäaineet ovat Euroopan Unionin hyväksymiä ja ne löytyvät ECHA-tietokannasta. Mikäli lisäaineita joudutaan käyttämään, yhtiö suosii lisäaineita, joita voidaan käyttää esimerkiksi kotien ja taloyhtiöiden maalämpöporauksissa tai -kairauksissa.

Yhtiö perehtyy mahdollisten lisäaineiden käyttöturvallisuustietoihin ennen niiden käyttämistä, ja vaatii, että urakoitsijoilla on lisäaineiden käyttöturvallisuustiedot saatavissa, mikäli lisäaineita käytetään. Yhtiö ei salli ympäristölle vaaralliseksi luokiteltujen lisäaineiden käyttöä, eikä yhtiö ei käytä lisäaineita, jotka on määriteltä biokertyviksi.

Esitetty suunnitelma on Lupa – ja valvontaviraston näkemyksen mukaan pääosin riittävä. Suunnitelmassa on selkeästi pyritty esittämään arvioidut ympäristö- ja vesistövaikutukset eri malminetsintämenetelmien osalta.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että jätehuoltosuunnitelmaa tulee täydentää sisällyttämällä siihen toiminnassa mahdollisesti käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet.

9 Ympäristölupakohteet

Alueella ei ole tiedossa olevia ympäristölupa- tai PIMA-kohteita.

10 Liikennealueet

Alueella ei ole kaivoslain 9 §:n neljännen momentin mukaisia liikennealueita. Lupa – ja valvontavirasto muistuttaa, että tarvittaessa liikennealueiden osalta lausunto tulee pyytää alueelliselta Elinvoimakeskukselta.

11 Kaavatilanne

Hakemusalueet sijoittuvat Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan sekä Kuusamon strategisen yleiskaava-alueen maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Kuusamon kaupunki ottaa tarvittaessa kantaa alueen kaavatilanteeseen.

12 Veden ottaminen

Vesilain mukaisissa vesitalousasioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto, joka hoitaa myös valtion valvontatehtäviä. Vesilain (587/2011, VL) mukaisen luvan tai oikeuden tarve arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja ratkaistaan lupamenettelyssä. Vesilain mukaiset valvontaviranomaiset (LVV tai kunnan

ympäristönsuojeluviranomainen eivät voi antaa yksittäisen hankkeen luvanvaraisuudesta sellaista ennakkotietoa, joka sitoisi lupaviranomaista lupamenettelyssä.

Ilmoitus veden ottamisesta: Vesilain 2 luvun 15 §:n mukaan pinta- tai pohjaveden ottamisesta on tehtävä ilmoitus LVV:lle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk eikä toimenpide edellytä VL 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaista lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: Jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, se voi edellyttää LVV:n myöntämää oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (VL 4 luvun 3 ja 4 §). LVV:n näkemyksen mukaan malminetsinnän vedenkäyttö, esimerkiksi kairaus- ja lumetusvetenä ei lähtökohtaisesti ole vesilaissa tarkoitettua tavanomaista kiinteistökohtaista käyttöä.

13 Lupa- ja valvontavirasto esittää lupapäätöksessä huomioitavaksi

Malminetsintä on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslain lisäksi muussa lainsäädännössä kiellettyjä seurauksia (kaivoslaki 3 §).

Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että toiminnassa on vältettävä luonnon turmelemista enempää kuin mikä on tutkimuksen suorittamiseksi välttämätöntä. Maastossa moottoriajoneuvoa käytettäessä on vältettävä luonnolle ja ympäristölle aiheutuvaa vahinkoa ja haittaa. Maastoajo tulee pääsääntöisesti ohjata olemassa oleville yksityisteille, metsäteille ja jäädytetyille talviteille. Luonnontilaisilla soilla moottoriajoneuvoilla liikkumista on vältettävä sulan maan aikana. Maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta. (Maastoliikennelaki 5 § ja 4 §). LVV suosittelee kairauksessa käytettävän suljettua veden kiertoa ja soijan talteenottoa. LVV suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

Ennen maastotöihin ryhtymistä Lupa- ja valvontaviranomaiselle tulee toimittaa kaivoslain 12 §:n mukainen maastotyöilmoitus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Jouni Rauhala ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Juha-Pekka Hämäläinen.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/74279/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/74279/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rauhala Jouni 19.05.2026 09:04

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 19.05.2026 09:20



Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki
(kaivosasiat@tukes.fi)

Viite	Lausuntopyyntönnö 17.4.2026	ML2026:0016
Asia	Lausunto KUUSAMO Latitude 66 Cobalt Oy:n malminetsintä alueella Juomasuo 1 / arkeologia	
	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa koskien Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvaa Latitude 66 Cobalt Oy:n malminetsintälu-pahakemusta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä. Lausuntopyyntö koskee malminetsintälu-pahakemusta alueelle, jonka nimeksi ha-kija on ehdottanut Juomasuo 1. Malminetsintälu-pahakemus kohdistuu Kuusamon pohjoisosaan. Alueen koko on 46,60 ha. Hakija suunnittelee tutkimusmenetel-miksi esimerkiksi timanttikairausta, kallioperäkairausta ja tutkimuskaivantojen kaivamista ja laajentamista. Suunnitelmien mukaan alueelle tehdään ympäris-töselvityksiä kaivostoiminnan ympäristövaikutusten arviointia varten. Alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinais-jäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Alue ei ole kuulunut arkeologisen inventoinnin piiriin. Museo on edellyttänyt Juomasuon kaivosalu-eella arkeologisen inventoinnin tekemistä YVA-menettelyn yhteydessä. Museo katsoo, että inventointi olisi tarpeellista tehdä ennen tutkimuskaivantojen kaiva-mista, jotta alueen arkeologisen kulttuuriperinnön tilanne saataisiin selvitettyä ennen maaperään kajoavien toimien aloittamista. Muinaismuistolaki (295/1963) kieltää kaikenlaisen muinaisjäännökseen kajoami-sen, kaivamisen ja peittämisen. Laki rauhoittaa myös ennestään tuntemattomat muinaisjäännökset. Malminetsinnässä tehdyt mittaukset, kairaukset, näytteen-otot, tutkimusojien kaivut tai muu, esimerkiksi työkoneiden siirroista aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen, eivät saa vahingoittaa alueen arkeologista kulttuuri-perintöä. On mahdollista, että alueella sijaitsee ennestään tuntemattomia ar-keologisen kulttuuriperinnön kohteita. Muinaismuistolain 14 § ja 16 § mukaan, jos työn aikana tavataan kiinteä muinaisjäännös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, pe-rustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, on työ muinaisjäännök-sen kohdalla heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten näytteenottopaikat, tutkimusojien paikat, kal-lion koneelliset paljastamispaikat, kairakoneen käyttämät maastoreitit ja muut	



maaperään kajoavien toimien sijainnit tulee ilmoittaa kartalla museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista, jotta museo voi arvioida toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja tarvittaessa ottaa kantaa niihin.

Juhani Turpeinen
kulttuuriympäristöintendentti

Matleena Riutankoski
arkeologi

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto / alueidenkäyttö

Viljamaa Eeva (Tukes)

Lähettiläjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: keskiviikko 13. toukokuuta 2026 11.16
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes); Viljamaa Eeva (Tukes)
Aihe: VL: JATKO: Lausuntopyyntö Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta, ML2026:0016
Liitteet: Liite_1_Lausuntopyyntö_Kuusamon_kaupungin_alueelle_kohdistuvasta_mal.pdf;
Liite_1_1_Saate_lausuntopyyntö_Kuusamon_kaupungin_alueelle_kohdistuva.pdf;
Liite_2_Saate_lausuntopyyntö_Kuusamon_kaupungin_alueelle_kohdistuva.pdf

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettiläjä: kirjaamo@ouka.fi <kirjaamo@ouka.fi>

Lähetetty: keskiviikko 13. toukokuuta 2026 10.21

Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <kaivosasiat@tukes.fi>

Aihe: JATKO: Lausuntopyyntö Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta, ML2026:0016

HUOM! Ulkoinen lähettävä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettävää.

OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.

NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Asia: Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuva malminetsintä lupa, ML2026:0016

Asianumero: OUKA/5622/12.03.03.05/2026

Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole huomautettavaa hankkeesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Tämä viesti on lähetetty Oulun kaupungin LOOTA-asianhallintajärjestelmästä.

Tähän viestiin ei voi vastata.

Lisätietoja voi kysyä asian käsittelijältä tai Oulun kaupungin kirjaamosta osoitteesta kirjaamo@ouka.fi.

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE

Asia

Selitys Juomasuo 1–4 -malminetsintälupahakemuksista (ML2026:0016–0019)
annettuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Selityksen antaja

Latitude 66 Cobalt Oy ("**Yhtiö**")
Sallantie 36
93900 Kuusamo
y-tunnus 2656776-9

1. ASIAN TAUSTA

1. Yhtiö on 1.4.2026 Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) toimittamillaan hakemuksilla hakenut kaivoslain (621/2011) mukaisia malminetsintälupia Juomasuo 1–4 -nimisille alueille (ML2026:0016–0019).
2. Tukes on kaivoslain 40 §:n nojalla kuuluttanut hakemukset 17.4.2026 sekä pyytänyt hakemuksista lausunnot toimivaltaisilta viranomaisilta.
3. Kuulutuksissa on varattu mahdollisuus esittää hakemuksista mielipiteitä ja muistutuksia, ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Tukesin verkkosivuilla. Hakemuksia koskeva kuulutus on julkaistu lisäksi lehti-ilmoituksena Koillissanomat-nimisessä sanomalehdessä 22.5.2026, minkä johdosta kuulemisaikaa on pidennetty 29.6.2026 saakka.
4. Tukesille toimitetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä voidaan todeta, että asiassa ovat antaneet lausunnon Lupa- ja valvontavirasto ("LVV"), Oulun museo- ja tiedekeskus sekä Kuusamon kaupunki. Lisäksi asiassa on esitetty muistutuksia ja mielipiteitä yksityishenkilöiden ja eräiden yhteisöjen toimesta.
5. Tukes on 23.6.2026 päivätyllä selityspyynnöllä varannut Yhtiölle tilaisuuden antaa selityksen hakemuksista annetuista lausunnoista sekä niihin liittyvistä muistutuksista ja mielipiteistä.
6. Yhtiö pyytää, että mikäli Tukesille toimitetaan tämän selityksen antamisen jälkeen uusia lausuntoja, muistutuksia tai mielipiteitä, Yhtiölle varataan tilaisuus täydentää tätä selitystä ennen hakemusasioiden ratkaisemista.

2. YHTIÖN SELITYS LAUSUNNOISTA, MUISTUTUKSISTA JA MIELIPITEISTÄ

7. Hakemukset koskevat neljää erillistä lupa-aluetta. Yhtiön selitys on jäsennellyt lausunnonantajakohtaisesti, kun taas muistutusten ja mielipiteiden osalta tarkastelu on koottu aihekokonaisuuksittain. Koska lausunnot, muistutukset ja mielipiteet kohdistuvat pääosin alueeseen kokonaisuutena eikä niissä ole yksilöity hakemuskohtaisia erityispiirteitä, selitys esitetään tältä osin yhtenä kokonaisuutena.
8. Siltä osin kuin lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt näkökohdat koskevat malminetsintätoiminnan mahdollisia vaikutuksia ympäristöön, maankäyttöön ja alueen elinkeino-oloihin, Yhtiö toteaa, että kyseiset seikat ovat luonteeltaan sellaisia, jotka voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä tarvittaessa lupamääräyksen, eikä niistä muodostu kaivoslaissa tarkoitettua estettä lupien myöntämiselle.
9. Nyt käsillä olevat hakemukset koskevat kaivoslain mukaisia malminetsintälupia, minkä vuoksi lupaharkinta kohdistuu yksinomaan malminetsintälupien myöntämisen edellytyksiin ja esteisiin. Arvioinnissa ei siten ole kyse mahdolliseen tulevaan kaivostoimintaan liittyvistä vaikutuksista, eikä hallintotuomioistuinten vakiintuneen

ratkaisukäytännön mukaan tällaisia vaikutuksia tule ottaa huomioon malminetsintälupaa koskevassa harkinnassa.

2.1 Lupa- ja valvontaviraston lausunto

10. LVV on lausunnossaan tarkastellut hakemusten mukaisen malminetsintätoiminnan vaikutuksia muun muassa Natura 2000 -alueisiin, luonnonsuojelualueisiin, luontotyypeihin, lajistoon, pohjaveteen ja alueen vesistöihin. Lisäksi LVV on arvioinut hakemusten liitteenä toimitetut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmat.
11. LVV on lausunnossaan katsonut, ettei malminetsintälupien myöntämiselle ole estettä, mikäli lupapäätöksessä otetaan huomioon LVV:n lausunnossa esitetyt seikat.
12. Yhtiö sitoutuu ottamaan LVV:n lausunnossa esitetyt seikat huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhtiö katsoo, että LVV:n lausunnossa esitetyt näkökohdat voidaan kattavasti hallita seuraavin toiminnallisin periaattein, jotka Yhtiön näkemyksen mukaan olisi asianmukaista sisällyttää lupien lupamääräyksiin:
 - (i) Pesimärauhan turvaamiseksi Yhtiö sitoutuu huomioimaan maastossa tehtävässä toiminnassa, erityisesti koneellisessa malminetsinnässä, tiedossa olevat lajiesiintymät ja tarvittavat ajalliset rajoitukset. Mikäli toiminnan aikana havaitaan pesintään viittaavia merkkejä tai suojeltuja lajeja, Yhtiö keskeyttää toimenpiteet kyseisellä alueella, rajaa alueen tarvittavin suojaetäisyyksin sekä ilmoittaa asiasta viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimii tämän antamien ohjeiden mukaisesti.
 - (ii) Pohjavesien suojelun osalta Yhtiö huolehtii siitä, että kairaukset toteutetaan siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden purkautumista tai ylivuotoa. Mikäli tällaisia ilmiöitä havaitaan, Yhtiö ryhtyy viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin, kuten kairareiän tulppaamiseen.
 - (iii) Vesistövaikutusten ehkäisemiseksi Yhtiö sitoutuu jättämään maahan kajoavassa toiminnassa riittävät suojavyöhykkeet vesistöjen ja pienvesien läheisyyteen siten, että maa-aineksia tai kairaussoijaa ei pääse kulkeutumaan vesistöihin.
 - (iv) Vesistöylitykset toteutetaan siten, ettei niistä aiheudu eroosioriskiä tai kiintoaineksen kulkeutumista vesistöihin, ja tarvittaessa käytetään tilapäisrakenteita tai muita soveltuvia suojatoimenpiteitä.
 - (v) Mikäli kairauksessa on tarpeen käyttää kemikaaleja, joita ei ole esitetty hakemuksessa, Yhtiö ilmoittaa asiasta etukäteen LVV:lle, esittää käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet ja toimii LVV:n antamien ohjeiden mukaisesti.
 - (vi) Suoalueilla tapahtuvan toiminnan osalta Yhtiö sitoutuu toteuttamaan maahan kajoavat toimenpiteet lähtökohtaisesti aikana, jolloin maa on roudassa ja

lumipeitteinen, sekä välttämään moottoriajoneuvoliikennettä luonnontilaisilla soilla sulan maan aikana. Toimintaa suunniteltaessa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia kulkureittejä ja valitaan toteutustavat siten, että maastovauriot jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

2.2 Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausunto

13. Oulun museo- ja tiedekeskus on lausunnossaan tarkastellut hakemusalueiden suhdetta arkeologiseen kulttuuriperintöön. Lausunnon mukaan alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita.
14. Yhtiö toteaa, että malminetsintätoiminnassa otetaan huomioon mahdolliset arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät kohteet siten, että maahan kajoavia toimenpiteitä suunniteltaessa noudatetaan huolellisuutta ja varovaisuutta kohteiden mahdollisen esiintymisen osalta.
15. Mikäli toiminnan aikana havaitaan kiinteä muinaisjäännös tai siihen viittaava muodostuma, Yhtiö keskeyttää toimenpiteet kyseisellä alueella ja ryhtyy viivytyksettä tarvittaviin toimenpiteisiin kohteen arvioimiseksi ja sen säilymisen turvaamiseksi.
16. Yhtiö katsoo, että Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausunnossa esitetyt seikat eivät muodosta estettä malminetsintälupien myöntämiselle.

2.3 Kuusamon kaupungin lausunto

17. Kuusamon kaupunki on lausunnossaan vastustanut malminetsintälupien myöntämistä ja esittänyt useita huomioita liittyen muun muassa Natura 2000 -alueisiin, maankäyttöön, kaavoitukseen sekä alueen asuin- ja elinkeino-olosuhteisiin.
18. Yhtiö toteaa, että LVV:n lausunnon perusteella hakemusten mukaiselle malminetsintätoiminnalle ei ole ympäristön- tai luonnonsuojelulainsäädännöstä johtuvaa luvan myöntämisen estettä. LVV on katsonut, ettei lupien myöntämiselle ole estettä, kun sen lausunnossa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon. Yhtiö on edellä kohdassa 2.1 sitoutunut näiden näkökohtien huomioimiseen.
19. Natura 2000 -alueisiin liittyen Yhtiö toteaa, että lähimmät Natura-alueet sijaitsevat noin 2,2–2,8 kilometrin etäisyydellä (Harjasuo–Laurinkorpi, FI1101622) sekä noin 3,4–4,4 kilometrin etäisyydellä (Kokkojärvi–Kuivajärvi, FI1101639).
20. Yhtiö viittaa lisäksi hakemuksissa esitettyyn (hakemusten kohta 5.1), jonka mukaan suunnitellut tutkimukset ovat tavanomaisia malminetsintätutkimuksia, joiden vaikutukset ovat ajallisesti ja alueellisesti rajattuja ja kohdentuvat vain tutkimustarpeen kannalta välttämättömään laajuuteen. Toiminta perustuu alueella aiemmin toteutettuihin vastaaviin tutkimuksiin, eikä nyt suunniteltujen

toimenpiteiden laajuus tai luonne poikkea olennaisesti aiemmin toteutetusta toiminnasta.

21. Näiden seikkojen perusteella Yhtiö on voinut arvioida, ettei hakemusten mukaisesta toiminnasta aiheudu Natura 2000 -alueisiin sellaisia vaikutuksia, joiden perusteella toiminta todennäköisesti merkittävästi heikentäisi niiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. LVV on lisäksi lausunnossaan arvioinut hakemusalueiden sijaintia suhteessa Natura-alueisiin sekä tarkastellut luontoarvoja, lajistoa ja vesistöolosuhteita, eikä ole edellyttänyt luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitettua arviointimenettelyä tai katsonut luvan myöntämiselle olevan tältä osin estettä.
22. Maankäytön ja kaavoituksen osalta Yhtiö toteaa, että hakemusten mukainen toiminta on ajallisesti rajattua ja vaikutuksiltaan paikallista malminetsintää. Maakuntakaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitteluväline, joka ohjaa ensisijaisesti kuntatason kaavoitusta ja alueiden käytön yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maakuntakaava ei kuitenkaan sellaisenaan määritä kaivoslain mukaisen malminetsintälupaharkinnan edellytyksiä eikä ohjaa substanssilainsäädännön soveltamista yksittäisessä lupaharkinnassa. Maakuntakaavan mineraalivarantoalue-merkintä kuvaa alueen geologista potentiaalia ja liittyy ensisijaisesti mineraalivarojen mahdolliseen hyödyntämiseen tulevaisuudessa.
23. Nyt käsillä olevassa asiassa kyse ei kuitenkaan ole mineraalivarojen hyödyntämisestä tai kaivostoiminnan valmistelusta, vaan kaivoslain mukaisesta malminetsinnästä, jonka tarkoituksena on selvittää alueen geologisia ominaisuuksia.
24. Edellä esitetyillä perusteilla maakuntakaavan mineraalivarantoalue-merkintä tai siihen liittyvät kehittämisperiaatteet eivät luo estettä malminetsintälupien myöntämiselle.
25. Siltä osin kuin kaupungin lausunnossa on katsottu, että malminetsintä vaikeuttaisi kuntatason kaavan laatimista tai toteuttamista, Yhtiö toteaa, ettei lausunnossa ole yksilöity tällaista konkreettista vaikutusta. Kaivoslain mukainen lupaharkinta kohdistuu hakemusten mukaiseen toimintaan, eikä kaavaprosessin keskeneräisyys sellaisenaan muodosta kaivoslaissa tarkoitettua estettä luvan myöntämiselle.
26. Asuin- ja elinkeino-olojen osalta Yhtiö toteaa, että lausunnossa esitetyt väitteet kohdistuvat pääosin mahdolliseen tulevaan kaivostoimintaan. Kuten edellä kohdassa 9 on todettu, tällaisia vaikutuksia ei arvioida malminetsintälupaa koskevassa lupaharkinnassa. Lausunnossa ei ole myöskään yksilöity hakemusten mukaiseen malminetsintään liittyvää konkreettista haittaa, joka täyttäisi oikeuskäytännössä edellytetyn kaivoslaissa tarkoitetun olennaisen haitan kriteerin.
27. Edellä esitetyillä perusteilla Yhtiö katsoo, etteivät Kuusamon kaupungin lausunnossa esitetyt näkökohdat luo kaivoslaissa tarkoitettua estettä malminetsintälupien myöntämiselle.

2.3.1 Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

28. Siltä osin kuin Kuusamon kaupungin lausunto kohdistuu hakemuksissa pyydettyyn täytäntöönpanomääräykseen, Yhtiö toteaa, ettei lausunnossa ole esitetty konkreettisia seikkoja, joiden perusteella kaivoslain 169 §:ssä säädetty edellytykset jäisivät täyttymättä.
29. Yhtiö on lupahakemuksissaan esittänyt täytäntöönpanolle kaivoslain 169 §:ssä tarkoitetun perustellun syyn. Perusteltu syy liittyy siihen, että hakemusten mukainen toiminta on jatkoa alueella pitkään harjoitetulle malminetsinnälle ja että tutkimustoiminnan keskeytyminen muutoksenhaun ajaksi viivästyttäisi hankkeen etenemistä ja tutkimusten loppuunsaattamista.
30. Kyse ei ole toiminnan aloittamisesta uudella tutkimattomalla alueella. Hakemusten mukainen toiminta vastaa luonteeltaan alueella aiemmin toteutettua malminetsintää, minkä vuoksi sen vaikutukset ovat ennakoitavissa. Toiminnan rajattu luonne ja vaikutusten hallittavuus huomioon ottaen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.
31. Yhtiö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, ettei Lupa- ja valvontavirasto (LVV) ole lausunnossaan vastustanut täytäntöönpanoa eikä ole katsonut siihen liittyvän sellaisia vaikutuksia, jotka estäisivät päätösten toimeenpanon ennen päätösten lainvoimaisuutta.
32. Ottaen huomioon toiminnan luonteen, rajatut ja hallittavissa olevat vaikutukset sekä toiminnan aiemman toteuttamisen samalla alueella Yhtiö katsoo, että täytäntöönpanolle on kaivoslain 169 §:ssä tarkoitettu perusteltu syy.
33. Yhtiö toteaa lisäksi, että se on lupahakemuksissaan esittänyt oman näkemyksensä kaivoslain 169 §:ssä tarkoitetun täytäntöönpanoa koskevan vakuuden määrästä ja perusteista. Vakuuden riittävyys ja lopullinen määrä kuuluvat kuitenkin Tukesin harkintaan.
34. Siltä osin kuin muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty näkemyksiä täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta, Yhtiö viittaa tältä osin tässä kohdassa esitettyyn täytäntöönpanoa koskevaan selitykseen.

2.4 Yksityishenkilöiden ja yhteisöjen esittämät muistutukset ja mielipiteet

35. Muistutukset ja mielipiteet koskevat erityisesti malminetsintätoiminnan turvallisuutta, ympäristövaikutuksia, vesistöjä, luontoarvoja, kaavoitusta sekä mahdollista tulevaa kaivostoimintaa.
36. Koska muistutuksissa esitetyt näkökohdat ovat pääosin saman luonteisia ja kohdistuvat yleisluonteisesti kaikkiin hakemuksiin, Yhtiö käsittelee ne seuraavassa teemoittain.

2.4.1 Hakemusten suhteesta YVA-menettelyyn

37. Eräissä muistutuksissa on esitetty, että malminetsintälupia ei tulisi myöntää ennen Kuusamon kulta- ja kobolttikaivoshankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn valmistumista.
38. Yhtiö toteaa, ettei vaatimukselle ole oikeudellista perustetta. Malminetsintäluvan edellytykset ratkaistaan kaivoslain perusteella. Mahdolliseen kaivostoimintaan liittyviä vaikutuksia tai niitä koskevia erillisiä menettelyitä, kuten YVA-menettelyä, ei voida asettaa malminetsintälupaharkinnan edellytykseksi.

2.4.2 Vaikutuksista Natura-alueisiin ja suojelualueisiin

39. Eräissä muistutuksissa on kiinnitetty huomiota suojelualueiden läheisyyteen.
40. Yhtiö toteaa, että LVV on lausunnossaan arvioinut hakemusalueiden sijaintia suhteessa Natura-alueisiin ja suojelualueisiin sekä tarkastellut luontoarvoja ja vesistöolosuhteita, eikä ole katsonut luvan myöntämiselle olevan estettä.
41. Muistutuksissa on viitattu hakemusasiakirjoissa esitettyyn toimintaperiaatteeseen, jonka mukaan luonnonsuojelualueisiin jätetään lähtökohtaisesti vähintään 500 metrin suojaetäisyys. Yhtiö toteaa, että kyseessä on luonnonsuojelulain 77 §:ssä tarkoitettu esiintymispaikka, joka on rajattu 23.4.2025 annetulla päätöksellä, eli ajankohtana, jolloin Yhtiö on jo harjoittanut alueella malminetsintää useiden vuosien ajan.
42. Yhtiö korostaa, että hakemusten mukainen malminetsintätoiminta on luonteeltaan rajattua ja paikallista, eikä asiassa ole esitetty sellaista konkreettista vaikutusmekanismia, jonka perusteella toiminta ulottuisi kyseiseen esiintymispaikkaan tai heikentäisi sitä.

2.4.3 Vesistövaikutuksista

43. Eräissä muistutuksissa on kiinnitetty huomiota malminetsintätoiminnan mahdollisiin vesistövaikutuksiin.
44. Hakemusten mukaisessa toiminnassa vesistövaikutukset liittyvät ensisijaisesti kairaukseen, sekä mahdolliseen hienoaineksen kulkeutumiseen vesistöihin. Hakemuksissa on kuvattu toimenpiteet, joilla nämä vaikutukset voidaan ennakoida ja estää.
45. Yhtiö sitoutuu jättämään riittävät suojavyöhykkeet vesistöjen ja pienvesien läheisyyteen, toteuttamaan vesistöylitykset siten, ettei niistä aiheudu eroosiota tai kiintoaineksen kulkeutumista, sekä suunnittelemaan toiminnan maasto-olosuhteet huomioon ottaen.

46. Yhtiö toteaa lisäksi, että kairauksessa syntyvä hienoaaines (kairaussoija) kerätään talteen, analysoidaan ja käsitellään asianmukaisesti viranomaisohjeiden mukaisesti, eikä sitä päästetä hallitsemattomasti ympäristöön.
47. Eräissä muistutuksissa on esitetty, että hakemuksissa ei olisi riittävästi selvitetty malminetsintätoiminnan vaikutuksia vesistöihin, pienvesiin, pohjavesiin ja hydrologisiin olosuhteisiin.
48. Yhtiö toteaa, että malminetsintälupahakemuksessa esitettävien selvitysten laajuus määräytyy kaivoslain perusteella. Tässä vaiheessa ei edellytetä esimerkiksi YVA-menettelyä tai ympäristölupahakemuksista vastaavaa yksityiskohtaista tarkastelua. Nyt käsillä olevissa hakemuksissa on kuvattu toiminnan luonne, tutkimusmenetelmät ja keskeiset vaikutusten hallintakeinot, kuten kairaussoijan hallinta ja maastoon soveltuvat työmenetelmät.
49. Yhtiö toteaa lisäksi, että se on harjoittanut malminetsintätoimintaa Juomasuon alueella vuodesta 2018 lähtien aiemman kaivosoikeuden perusteella. Nyt käsillä olevat hakemukset koskevat laajuudeltaan ja laadultaan olennaisesti samankaltaista tutkimustoimintaa.
50. Alueella aiemmin toteutetun malminetsintätoiminnan perusteella Yhtiöllä on käytännön kokemusta toiminnan vaikutuksista kyseisellä alueella. Toiminnasta ei ole aiheutunut sellaisia vaikutuksia tai riskejä, joiden perusteella olisi aiheutta arvioida, että hakemusten mukaisesta toiminnasta aiheutuisi kaivoslaissa tarkoitettua olennaista haittaa, kun toimintaa harjoitetaan lupamääräysten mukaisesti.

2.4.4 Melu- ja värinävaikutuksista

51. Muistutuksissa on katsottu, että toiminnasta aiheutuvan melun, liikenteen ja värinän vaikutuksia olisi vähätelty. Yhtiö toteaa, että malminetsintä on ajallisesti rajattua ja paikallista tutkimustoimintaa. Hakemuksissa esitetyt menetelmät, kuten kairaus ja geofysikaaliset mittaukset, eivät aiheuta sellaista pitkäaikaista tai laaja-alaista haittaa, joka täyttäisi kaivoslaissa tarkoitettua olennaisen haitan kriteerin.
52. Muistutuksissa ei ole yksilöity konkreettisesti, millä tavoin esitetyt tai oletetut vaikutukset ylittäisivät kaivoslaissa asetettua haittakynnyksen.

2.4.5 Uraanista

53. Eräissä muistutuksissa on esitetty huolia liittyen alueen kallioperässä esiintyvään uraaniin.
54. Yhtiö toteaa, että alueella esiintyy urania luonnostaan kallioperän geologisista ominaisuuksista johtuen. Viranomaiselle toimitettujen selvitysten perusteella alueen vesissä havaitut uraanipitoisuudet ovat olleet erittäin alhaisia ja selvästi alle

talousvedelle asetetun raja-arvon. Lisäksi useissa mittauksissa pitoisuudet ovat olleet alle laboratorion määrittämissä.

55. Alueella aiemmin toteutetusta toiminnasta saadut kokemukset huomioon ottaen muistutuksissa ei ole yksilöity, millä tavoin uraanin esiintyminen kallioperässä voisi aiheuttaa hakemusten mukaisesta malminetsintätoiminnasta sellaisia vaikutuksia, joilla olisi merkitystä lupaharkinnassa.

2.4.6 Turvallisuudesta ja valvonnasta

56. Osa muistuttajista on esittänyt, että Juomasuon alueella olisi turvallisuuspuutteita. Yhtiö toteaa, että esitetyt väitteet ovat yleisluonteisia eikä niissä ole yksilöity konkreettisia tapahtumia, ajankohtia tai olosuhteita, joiden perusteella väitettyjä puutteita olisi mahdollista arvioida tarkemmin. Yhtiön tiedossa ei ole sellaista toteutuneeseen toimintaan liittyvää merkittävää turvallisuusriskiä tai tapaturmaa, joka osoittaisi toiminnan aiheuttaneen vaaraa yleiselle turvallisuudelle tai ihmisten terveydelle.
57. Malminetsintätoiminnan turvallisuus perustuu kaivoslain mukaisiin velvoitteisiin huolehtia toiminnan turvallisuudesta ja ehkäistä haitalliset vaikutukset, minkä lisäksi toimintaa ohjaavat Yhtiön omat toimintaperiaatteet. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa tutkimusalueiden asianmukaista merkitsemistä, työskentelyn järjestämistä turvallisesti sekä sitä, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa yleiselle turvallisuudelle tai ihmisten terveydelle.

2.4.7 Hakemusten sisällöstä

58. Eräissä muistutuksissa on katsottu, että hakemukset eivät sisällä riittäviä tietoja esimerkiksi kairauspaikoista, vesienhallinnasta tai toiminnan teknisistä ratkaisuista.
59. Yhtiö toteaa, ettei malminetsintälupahakemuksessa edellytetä kaikkien toimenpiteiden yksityiskohtaista ennakosuunnittelua. Yksityiskohtia voidaan ohjata lupamääräyksiin, maastotyöilmoitusmenettelyllä ja viranomaisvalvonnalla. Lupamenettelyä ei ole tarkoitettu ratkaisemaan yksittäisten työvaiheiden toteutustapaa ennen toiminnan aloittamista.
60. Yhtiö katsoo, että muistutuksissa esitetyt väitteet hakemusten puutteellisista selvityksistä tai merkittävistä vaikutuksista perustuvat virheelliseen käsitykseen käsillä olevien hakemusten sääntelystä sekä yleisluonteisiin oletuksiin, eikä niissä ole osoitettu kaivoslaissa tarkoitettua estettä malminetsintälupien myöntämiselle.

2.4.8 Hakemusten käsittelystä yhdessä

61. Muistutuksissa on esitetty, että nyt käsillä olevat hakemukset tulisi käsitellä yhtenä kokonaisuutena.
62. Yhtiö toteaa, että kaivoslain mukainen lupajärjestelmä poikkeaa tältä osin ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisesta sääntelystä. Kaivoslaissa ei edellytetä, että toistensa läheisyydessä sijaitsevat lupa-alueet tulisi yhdistää yhdeksi lupa-alueeksi, vaan hakijalla on oikeus hakea malminetsintälupia erillisillä hakemuksilla.
63. Nyt käsillä olevassa asiassa on todettava, että hakemuksia on käsitelty tosiasiallisesti kokonaisuutena, sillä ne on kuulutettu samanaikaisesti, ja asiassa annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet kohdistuvat pääosin alueeseen yhtenä kokonaisuutena. Viranomaisilla, asianosaisilla ja muilla tahoilla on ollut mahdollisuus arvioida lupahakemuksia kokonaisuutena. Hakemusten erillinen käsittely ei ole kaivoslain vastaista eikä se muodosta estettä lupien myöntämiselle.

2.4.9 Vaikutuksista muulle elinkeinotoiminnalle

64. Useissa muistutuksissa on esitetty, että malminetsintä heikentää matkailua ja muuta elinkeinotoimintaa sekä vaikuttaa alueen imagoon.
65. Yhtiö toteaa, ettei muistutuksissa ole yksilöity sellaista hakemusten mukaiseen malminetsintätoimintaan liittyvää konkreettista vaikutusta, jonka perusteella toiminta aiheuttaisi kaivoslaissa tarkoitetun olennaisen haitan muulle elinkeinotoiminnalle. Esitetyt väitteet perustuvat pääosin oletuksiin mahdollisesta tulevasta kaivostoiminnasta.
66. Malminetsintäluvan myöntämisen edellytykset ja esteet määräytyvät kaivoslain mukaisesti, ja lupaharkinnassa arvioidaan ainoastaan hakemusten mukaista malminetsintätoimintaa. Kaivoslain systematiikan ja oikeuskäytännön mukaan mahdolliseen myöhempään kaivostoimintaan liittyviä vaikutuksia ei oteta huomioon malminetsintälupaa koskevassa harkinnassa.
67. Malminetsintä on luonteeltaan rajattua ja ajallisesti tilapäistä tutkimustoimintaa, eikä muistutuksissa ole osoitettu, että tällaisesta toiminnasta aiheutuisi kaivoslaissa tarkoitettua olennaista haittaa matkailulle tai muulle elinkeinotoiminnalle.
68. Muistutuksissa on lisäksi nostettu esiin poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset. Yhtiö toteaa, että malminetsintä on luonteeltaan lyhytaikaista ja paikallista tutkimustoimintaa, eikä siitä aiheudu kaivoslaissa tarkoitettua olennaista haittaa poronhoidolle. Tarvittaessa poronhoitoon liittyvät näkökohdat voidaan ottaa huomioon lupamääräyksin.

2.4.10 Vakuudesta

69. Muistutuksissa on esitetty vaatimuksia merkittävästi suuremmasta vakuudesta.
70. Yhtiö toteaa, että vakuuden suuruus ja riittävyys arvioidaan kaivoslain mukaisesti lupakohtaisesti Tukesin toimesta. Malminetsintävakuuden tulee perustua toiminnan laatuun ja laajuuteen, kaivoslakiin perustuviin jälkitoimenpiteisiin sekä mahdollisiin vahinkoihin ja haittoihin, jotka voidaan yksilöidä ja arvioida.

2.4.11 Malminetsintälupien tarpeesta

71. Siltä osin kuin muistutuksissa on esitetty, että Yhtiöllä ei olisi todellista tarvetta malminetsintäluvalle, Yhtiö toteaa, ettei tällaisella arviolla ole merkitystä kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa. Malminetsintäluvan myöntämisen edellytykset ja esteet määräytyvät kaivoslain säännösten perusteella. Muistutuksissa esitetty väite luvan tarpeettomuudesta on esitetty ilman konkreettisia perusteita eikä siinä ole yksilöity mitään sellaista seikkaa, joka osoittaisi hakemusten olevan kaivoslain vastaisia tai muodostaisi luvan myöntämisen esteen.
72. Yhtiö toteaa, että se on lupahakemuksissaan esittänyt alueelle kattavan tutkimussuunnitelman sekä kuvannut malminetsintätoiminnan laajuuden ja sisällön. Hakemukset koskevat olemassa olevan geologisen tiedon täydentämistä ja tutkimustoiminnan jatkamista alueella, jolla on harjoitettu pitkäaikaista malminetsintää.

2.4.12 Kaivostoiminnan vaikutuksista

73. Useissa muistutuksissa keskeinen huoli liittyy siihen, että malminetsintä johtaa myöhempään kaivostoimintaan ja sen vaikutuksiin.
74. Yhtiö toteaa, että malminetsintälupaa koskevassa lupaharkinnassa arvioidaan ainoastaan hakemusten mukainen malminetsintätoiminta ja siitä aiheutuvat vaikutukset. Mahdolliseen myöhempään kaivostoimintaan liittyvät vaikutukset arvioidaan erillisissä lupamenettelyissä, mikäli hanke etenee kyseiseen vaiheeseen.
75. Yksittäisiin kaivostoimintaa koskeviin esimerkkeihin perustuvat yleistykset eivät osoita, että hakemusten mukaisesta malminetsinnästä aiheutuisi vastaavaa haittaa.

2.4.13 Kaivosoikeuden raukeamisesta

76. Eräissä muistutuksissa on esitetty, että Juomasuon kaivosoikeus ei olisi rauennut ja estäisi nyt haettujen malminetsintälupien myöntämisen.
77. Yhtiö toteaa, että esitetty näkemys kaivosoikeuden raukeamisesta perustuu virheelliseen käsitykseen kaivoslain mukaisesta sääntelystä. Kaivosoikeuden

raukeaminen ei edellytä erillistä viranomaispäätöstä, vaan raukeaminen tapahtuu lain nojalla automaattisesti, kun raukeamisen edellytykset täyttyvät.

78. Tässä tapauksessa Juomasuon kaivosoikeuden raukeamisen lykkäämistä koskevan päätöksen kumoutuminen hallinto-oikeudessa sekä korkeimman hallinto-oikeuden päätös olla myöntämättä valituslupaa kyseisessä asiassa ovat johtaneet siihen, että Juomasuon kaivosoikeus on rauennut lain nojalla.
79. Yhtiö toteaa lisäksi, että kaivosoikeuden raukeamisesta seuraava kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyvä menettely on kaivoslaissa erikseen säädetty kokonaisuus. Kyseinen menettely käynnistyy kaivosoikeuden rautessa, mutta se ei vaikuta siihen, voidaanko alueelle hakea uusia malminetsintälupia.
80. Yhtiö toteaa lisäksi, että hallituksen esityksessä kaivoslain muuttamisesta (HE 165/2025 vp), jossa on muutettu malminetsintäluvan myöntämisen esteisiin liittyvää sääntelyä, on nimenomaisesti todettu, että kaivostoiminnan lopettamista koskeva menettely ja rauennon kaivosoikeuden alueelle haettavaan malminetsintälupaan liittyvä lupamenettely ovat erillisiä menettelyitä ja etenevät toisistaan riippumatta.

2.4.14 Yleisluonteiset ja arvopohjaiset väitteet

81. Eräissä muistutuksissa on esitetty yleisluonteisia ja arvopohjaisia näkemyksiä, joiden mukaan malminetsintätoimintaa ei tulisi sallia tulevien sukupolvien etujen turvaamiseksi.
82. Yhtiö toteaa, että kaivoslain mukainen lupaharkinta perustuu laissa säädettyihin luvan myöntämisen edellytyksiin ja esteisiin. Arvopohjaiset väitteet eivät sellaisenaan muodosta kaivoslaissa tarkoitettua estettä malminetsintäluvan myöntämiselle.
83. Siltä osin kuin muistutuksissa on esitetty, että malminetsintälupien hakeminen alueelle aiemman oikeudenkäynnin jälkeen merkitsisi oikeusvoimaisen ratkaisun kiertämistä, Yhtiö viittaa edellä kohdassa 2.4.13 esitettyyn.
84. Siltä osin kuin muistutuksissa on vedottu kunnan maankäyttöpoliittisiin linjauksiin ja kaavoitustahtoon, Yhtiö toteaa, että nämä seikat on käsitelty edellä Kuusamon kaupungin lausuntoa koskevassa kohdassa.
85. Eräissä muistutuksissa on esitetty arvioita hankkeen taloudellisesta kannattavuudesta, kaivostoiminnan hyötyjen jakautumisesta sekä mahdollisista pitkän aikavälin kustannuksista ja vastuista. Tällaiset arviot eivät kuulu kaivoslain mukaisen malminetsintälupaharkinnan piiriin. Lupaharkinnassa ei arvioida kaivoshankkeen taloudellista kannattavuutta, markkinatilannetta tai yhteiskunnallista tarkoituksenmukaisuutta.

3. LOPUKSI

86. Yhtiö katsoo, että asiassa esitetyissä lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä ei ole tuotu esiin sellaisia seikkoja, jotka synnyttäisivät kaivoslaissa tarkoitetun luvan myöntämisen esteen.
87. Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt näkökohdat voidaan ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä tarvittaessa lupamääräyksiin.
88. Yhtiö pyytää Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa myöntämään haetut malminetsintäluvat sekä ottamaan lupaharkinnassa huomioon LVV:n lausunnossa esitetyt näkökohdat sekä Yhtiön tässä selityksessä esittämät sitoumukset.